

Mengšan

Glasilo Občine Mengeš
marec 2025, letnik XXXII, številka 3

**Sodelujte pri oblikovanju
prihodnosti občine Mengeš**

**Vrtec Mengeš: Postopek priprave
prostorskega načrta v zaključni
fazi**

**Osrednji prispevek – Marec:
Šopek iz besed, verzov in prijaznih
misli za matere, žene in sploh vse
ženske**

**40 let Kolesarskega društva
Mengeš**

**Zgodovinska zmaga odbojkarjev
OŠ Mengeš**

Isčete dobro avtosolo?

RAZLIKA SE IZMENIJE

RETOS 1993

AKTUALNI TERMINI TEČAJEV

100% GARANCIJA
na zadovoljstvo

SOLE VOŽNJE

- TEČAJ PRVA POMOČ**
17.03.2025 ob 16.00 uri
- TEČAJ ZA VODITELJA ČOLNA**
21.03.2025 ob 17.00 uri
- TEČAJ CPP kat "BE" (avto prikolica)**
24.03.2025 ob 16.00 uri
- TEČAJ CPP kat "CE" (tovornjak + prik.)**
26.03.2025 ob 16.00 uri
- TEČAJ CPP kat "B" (avto)**
31.03.2025 ob 16.00 uri
- TEČAJ CPP kat "C" (tovornjak)**
10.04.2025 ob 16.00 uri
- TEČAJ CPP kat "D" (avtobus)** **NOVO!**
16.04.2025 ob 16.00 uri
- TEČAJ CPP kat "A" (motor)**
23.04.2025 ob 16.00 uri
- IZPIT ZA TRAKTOR**
zbiramo prijave
- TEČAJ VARNE VOŽNJE**
zbiramo prijave
- TEČAJ za viličar, TGM, Varstvo pri delu**
zbiramo prijave

OPTIKA
CORNEA

OPTIKA CORNEA
Murnova ul.1, 1234 Mengeš
T. 051 492 766
e. info@optika-cornea.si

- BREZPLAČNA KONTROLA VIDA
- OČALA NA NAPOTNICO ZZZS
- STROKOVNO SVETOVANJE PRI NAKUPU OČAL
- POPRAVILO OČAL

IZJEMNO UGODNE CENE!
Korekcijska in sončna očala,
tudi z dioptrijo.

KD ANTONA LOBODE

IZRELO LOŠKO KLASJE

VABILO

Nobene trgovine ni,
kjer prijateljstvo si kupil bi,
kjer se morda nasmeji zastonj dobi
in stisk rok dodajo ti,
O, jaz pa vem, kje se vse to dobi,
draga prijateljica zapomni tale si.

22.3.2025 ob 19h pri BLAŽU

Bo objemov, veselja, smeha dovolj za vse,
tam prijateljice vsako leto dobimo se.
Vzemite si čas, povabite še znanke, sorodnice in sosedo vse,
da bomo skupaj preživele lepe urice.

Na koncu pa si zelo želim,
da od vas sporočilo dobim,
z besedami:
»Tudi jaz se srečanja že veselim!«

Občina MENGEŠ

URADNE URE:

ponedeljek: 8.00-12.00 in 13.00-15.00

sreda: 8.00-12.00 in 13.00-17.00

petek: 8.00-13.00

MP
15 LET
montaža posavec

**SVETOVANJE, IZMERA, DOBAVA,
MONTAŽA Z GARANCIJO**
Kakovosti dajemo prednost.

T: +386 31 470 724

www.montaza-posavec.si | Montaža Posavec

KAZALO

Uvodnik	3
Občina	4
Osrednji prispevek	8
Mengeški utrip	13
Topole	19
Zanimivo	20
Potovanja	24
V hribih je lepo	25
Šport	26
Nekrolog	28
Politika	29
Zahvale	30
Nagradna križanka	31

Lepo je biti punčka, punca, žena, ženska, babica

SODELUJTE V MENGŠANU

Priporočila za nenaročene prispevke o dogajanju v občini Mengeš: članki morajo biti opremljeni s polnim imenom in priimkom, naslovom avtorja in dopisano telefonsko številko, na kateri je mogoče preveriti avtentičnost. Uredništvo si v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi zmožnostmi pridruži pravico do objave ali neobjave, krajšanja, spreminjanja, povzemanja ali delnega objavljajanja nenaročenih prispevkov. Nenaročeni prispevki se ne honorirajo. Treba jih je oddati v formatih .doc brez oblikovanja, vnesenih fotografij in grafik. Digitalne fotografije (vsaj ena je obvezna k vsakemu članku) pošiljajte kot samostojne datoteke v formatu .jpg, in velikosti vsaj 1 Mb. V besedilu dopišite stavek o vsebini fotografije in navedite avtorja. Dolžina prispevkov je lahko največ 1.500 znakov s presledki, v vsakem primeru pa je priporočljiv dogovor z urednikom. Zadnji rok oddaje za naslednjo številko je zadnji dan v mesecu. Prispevek, oddan po tem roku, ne bo objavljen v tekoči številki. Hvala za vaš trud! Prispevke in oglase oddajte najkasneje do **31. marca 2025**.

MENGŠAN

JAVNO GLASILO OBČINE MENGEŠ

Izdajatelj: Občina Mengeš, Slovenska cesta 30, 1234 Mengeš, www.menges.si.
Odgovorna urednica: Urška Vahtar, 031 880 824, e-pošta: mengsan@menges.si • Uredniški odbor: Branko Lipar, Frančiška Hunjet, Milica Tomšič, namestnik odgovorne urednice: Branko Lipar • Uredniški svet: Rok Burja, Aleš Janežič, Franc Hribar, Mojca Likar, Sandi Jaklič, Milan Kralj • Lektoriranje: Oranžna nit, Jaka Geltar s. p. • Grafični prelom: Handi Behrič, Artline d. o. o. • Tisk: Schwarz d. o. o. • Distribucija: Pošta Slovenije d. o. o. • Oglasi in zahvale: Občina Mengeš, telefon: 01 7247 106, e-pošta: irena.kosec@menges.si • Naklada 3.300 izvodov • Revija izide enajstkrat na leto, je brezplačna in jo dobijo praviloma vsak drugi petek v mesecu vsa gospodinjstva v občini Mengeš. Vpisana je v razvid medijev MK pod zaporedno številko 357 • Spletna izdaja Mengšana ISSN 2536-3999 • Fotografija na naslovnici, zadnji strani: Urška Vahtar. Naslednja številka Mengšana izide 14. april 2025.

Mesec marec namenja več pozornosti nežnejšemu spolu. V koledarju sta označena kar dva dneva: 8. in 25. marec, ki v ospredje postavljata ženske. Prvi datum je mednarodni praznik in je osredotočen na politično, ekonomsko in socialno enakopravnost žensk, drugi, materinski dan, poudarja vlogo in pomen mater in materinstva. Vsekakor pa začetek pomladi namenja več prijaznih besed Evinim potomkam – vsem tistim, ki se z neverjetno energijo, ljubeznijo in zagnanostjo spopadajo z izzivi vsakdana. Potrošništvo praznikov gor ali dol, zvonček, teloh iz gozda ali cvetlica iz trgovine omehčata še tako trdovratno nasprotnico sodobnih obeležij in ji vsaj za trenutek raztegneta usta v nasmešek. Pomembno je, da majhna pozornost resnično vzklije iz srca.

Odkar se zavedam svojega telesa in svoje glave, sem rada ženska. Čeprav mediji izpostavljajo težave našega spola v sodobnem svetu, se sama nikoli nisem obremenjevala s temi problemi. Morda mi je moč dahnila v zibelko že moja mama, ki je z veseljem sprejela rojstvo druge hčere (mene) in se ni obremenjevala z večvrednostjo moškega spola. Družina me je oborožila z borbenostjo, hkrati pa me je navdušila za odkrivanja skrivnosti sveta in narave. Po ovinkasti poti sem pridobila poklic, ki mi je bil pisan na kožo, si poiskala primerne partnerja, rodila dva otroka, prisopihala do upokojitve in postala babica petim vnukom. Svobodno sem si lahko postavljala cilje in se trudila, da se nisem počutila žrtev odnosov in razmer okoli sebe. Kljub temu je bilo občasno potrebno tudi delo na sebi: včasih upor in včasih umik, pogosto tudi spraševanje, kdo sem in kaj počnem na tem svetu. Pri tem so mi precej pomagali mož, družina, prijatelji, otroci, knjige, potovanja in tudi konjiček. Že od mladih nog sem namreč zasvojena z gorami. Sčasoma sem postala tako samostojna, da sem se lotevala zahtevnejših gorniških tur in izzivov, ki so me utrjevali, brusili, bogatili ter sodelovali pri risanju lastnega življenjskega zemljevida.

Vem, da današnji časi ne prizanašajo dekletom in ženam pri njihovem teku med radostmi in ovirami dobe, v kateri živimo. Dogajanje na tem našem planetu je hitro, včasih nerazumljivo in tudi kruto. Čeprav nas politika skuša paralizirati s strahom, moramo punce ostati trdno in samozavestno na naporni smeri plezanja na »svojo goro«. Včasih se moramo le malo ustaviti, zajeti sapo, se nasmehniti, pogledati v ogledalo in po tem pogumno dahniti:

»Jaz sem ... in rada se imam. Vem, da bom zmogla in da sem edinstvena na tem pisanem svetu. Vem, da bo šlo.«

Iskrene čestitke vsem ženskam. Zaslužimo si jih.

Urška Stritar, moderatorka bralnega kluba v Knjižnici Mengeš

Klic pomladi z veselim pustnim rajanjem

Številne pustne maske in ormoški kurenti so z veselim rajanjem, ki je potekalo na pustno soboto v središču Mengša, uspešno pregnali zimo iz naše občine.

Dobre volje ni manjkalo, saj so obiskovalci vseh generacij uživali v veselih trenutkih tega norčavega dogodka. Pustna sobota je bila v Mengšu polna živahnih nastopov – med drugim so si obiskovalci lahko ogledali čarobno predstavo o vili in škratu, ples kurentov iz Ormoža ter plesno predstavo menceških mažoret in twirleric. Za še boljšo izkušnjo so obiskovalci uživali ob slastnih krofih Slaščičarne Flere.

Pustno rajanje v Mengšu je ustvarilo pravo praznično vzdušje, ki nas bo spremljalo še dolgo. Hvala vsem, ki ste sodelovali pri tem nepozabnem dnevu, in tistim, ki ste poskrbeli, da je bila pustna zabava popolna!

Besedilo: **Katja Kek za Občinsko upravo** • Foto: **Arhiv Občine Mengeš**

Pika na i vsakega pravega pustnega dogajanja so kurenti.

Obiskovalci so uživali v zabavni predstavi z vilo in škratom.

Pustni vikend je bil poln živahnih nastopov, med njimi je bilo mogoče videti tudi veseli ples menceških mažoret in twirleric.

Kurenti so v našo občino pripeljali člani Pustne sekcije Striček Vir, ki vsako leto poskrbijo za največje pustno dogajanje v naši okolici.

Vrtec Mengeš: Postopek priprave prostorskega načrta v zaključni fazi

Občina Mengeš zaključuje pripravo Občinskega podrobnega prostorskega načrta za odpravo posledic naravne nesreče (OPPN za obnovo) za Vrtec Mengeš, ki je osnova za pridobitev gradbenega dovoljenja. OPPN omogoča spremembo namenske rabe prostora, pri čemer se kmetijsko zemljišče prekvalificira v stavbno, saj Občina Mengeš ne razpolaga s primernim zazidljivim zemljiščem.

Župan in predstavniki Občinske uprave so na zadnji seji Občinskega sveta svetnike informirali o postopku poteka izgradnje novega vrtca. OPPN za obnovo je prostorski akt, ki je podlaga za izdelavo dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja.

OPPN za obnovo se pripravlja po predpisanih fazah. Pri njegovi pripravi sodelujejo pripravljavec ter izdelovalci prostorskega akta in strokovnih podlag, nosilci urejanja prostora ter zainteresirana javnost. V postopku njegove priprave se izvaja postopek celovite presoje vplivov na okolje, izdelati pa je bilo treba tudi strokovne podlage, zahtevane s predpisi ali na osnovi zahtev iz mnenj nosilcev urejanja prostora (npr. okoljsko poročilo, urbanistična zasnova, elaborat ekonomike, strokovna podlaga za področje prometa). V postopku priprave OPPN za obnovo je bila izvedena že večina njegovih faz, kot so priprava pobude, sprejem sklepa o pripravi, ki je temeljil na številnih predhodnih usklajevanjih z nosilci urejanja prostora, izdelava osnutka gradiv OPPN za obnovo, pridobitev mnenj in drugih dokumentov nosilcev urejanja prostora, izdelava dopolnjenega osnutka, javne objave oziroma razgrnitve.

OPPN je trenutno v fazi priprave predloga OPPN za obnovo. Zaključuje se izdelava strokovne podlage s področja prometa, ki opredeljuje pogoje glede priključevanja območja OPPN za obnovo na prometno omrežje.

K predlogu OPPN za obnovo bo Občina Mengeš nosilce urejanja prostora zaprosila za (končna) mnenja, ministrstvo, pristojno za celovito presojo vplivov na okolje, pa za ugotovitev o sprejemljivosti vplivov izvedbe OPPN za obnovo na okolje. Po pridobitvi (pozitivnih) mnenj nosilcev urejanja prostora in ugotovitvi opredeljenega ministrstva, da so vplivi izvedbe OPPN za obnovo na okolje sprejemljivi, bo Občina lahko usklajen predlog OPPN za obnovo predložila v sprejem Občinskemu svetu.

Vzporedno z zaključevanjem postopka priprave OPPN za obnovo se zaključuje tudi priprava gradiv za pridobitev gradbenega dovoljenja za izgradnjo vrtca in ureditev dostopa do njega. V postopku priprave OPPN za obnovo je pomembno, da se tekom postopka njegove priprave načr-

tovana prostorska ureditev preveri in uskladi z udeleženci pri urejanju prostora.

Bogo Ropotar, župan Občine Mengeš, ob tem izpostavlja: "Vsi, vključno z državnimi organi, se zavedamo, da postopki trajajo predlogo. Vendar pa smo zavezani upoštevati vse področne predpise in zakonodajo, zato faz ne moremo prehitovati, kljub vsem našim naporom in pritiskom na nosilce urejanja prostora."

Po pridobitvi pozitivnih mnenj bo predlog OPPN predložen Občinskemu svetu v drugo obravnavo, predvidoma marca, kar bi pomenilo, da bi bila občina ena od prvih v Sloveniji, ki bi sprejela tovrstni interventni prostorski akt. Hkrati se zaključuje tudi priprava gradbenih dovoljenj za vrtec in dostop do njega.

Sprememba cen predšolskega varstva

Občinski svet je na svoji zadnji seji na predlog vodstva Vrtca Mengeš sprejel povišanje cen vrtca. Cena programov za predšolsko vzgojo v Vrtcu Mengeš je bila nazadnje spremenjena marca 2023. Razlog za spremembo cene je bil povečanje plač vsem javnim uslužbencem, nov plačni sistem za javne uslužbence, dvig minimalne plače, povečanje stroškov regresa, povečanje stroškov materiala in storitev, inflacija in povečanje zaposlitev zaradi razseljenosti. V prvem starostnem obdobju zvišanje cen znaša 10,27 % in v drugem starostnem obdobju 9,47 %. Cene se začnejo uporabljati pri obračunu oskrbnin za mesec februar 2025.

Popust za varstvo otrok, nastanjenih v začasnih prostorih

Na podlagi predloga župana Občine Mengeš je Občinski svet sočasno tudi sprejel sklop o popustu za otroke, ki so nastanjeni v začasnih prostorih vrtca. Staršem otrok, vpisanih v Vrtec Mengeš, za katere Občina Mengeš v skladu s predpisi, ki urejajo plačilo vrtca, krije del cene programa za vrtec in so nameščeni v začasnih prostorih, se dodatno zniža plačilo za vrtec, in sicer za 5 %. Popust se začne uporabljati pri obračunu za mesec februar 2025.

Popust velja samo za otroke, ki so nastanjeni v začasnih prostorih. Popust ne velja za otroke, ki se jim plačilo sofinancira iz državnega proračuna.

Besedilo: **Katja Kek za Občinsko upravo**

Občina MENGEŠ

URADNE URE:

ponedeljek: 8.00-12.00 in 13.00-15.00

sreda: 8.00-12.00 in 13.00-17.00

petek: 8.00-13.00

Vaše zdravje je v vaših rokah – odzovite se programu Svit!

Marec je mednarodni mesec ozaveščanja o raku debelega črevesa in danke – bolezni, ki jo lahko preprečimo ali uspešno zdravimo, če jo odkrijemo pravočasno. Prizadevanjem za zdravje se pridružuje tudi Občina Mengeš.

Rak debelega črevesa je ena od najpogostejših vrst raka, vendar ga lahko z zgodnjim odkrivanjem preprečimo ali uspešno zdravimo. Nacionalni program Svit že vrsto let rešuje življenje. Namenjen je vsem, starim med 50. in 74. letom, ki prejmejo vabilo po pošti. Ta program omogoča zgodnje odkrivanje predrakavih sprememb in raka, kar je ključnega pomena za preprečevanje bolezni.

Kako poteka sodelovanje?

1. Ko po pošti prejmete vabilo, izpolnite priloženo izjavo o sodelovanju.
2. Nato boste po pošti prejeli testni komplet, ki ga uporabite doma.
3. Vzorec oddajte na pošti in prejeli boste rezultate.

Ne čakajte na simptome – ukrepajte preventivno!

Preprečite morebitne zdravstvene težave s preprostim testom in zagotovite si boljše zdravje v prihodnosti.

Za več informacij obiščite <https://www.program-svit.si/> ali se posvetujte pri svojem osebnem zdravniku.

Besedilo: Katja Kek za Občinsko upravo • Foto: Arhiv NIJZ

Marec je mesec boja proti raku debelega črevesa in danke, posvečen preprečevanju in zgodnjemu odkrivanju bolezni.

Sodelujte pri oblikovanju prihodnosti občine Mengeš

Občina Mengeš pripravlja Razvojno strategijo do leta 2030, ki bo ključna za prihodnji razvoj naše občine. Opredeljevala bo ključne projekte, ki bodo pripomogli k izboljšanju kakovosti življenja v njej.

Da bi bila strategija čim bolj usklajena z realnimi potrebami in željami občank in občanov, vas vabimo, da se vključite in sooblikujete prihodnost naše občine.

Izpolnite anketo in izrazite svoje mnenje o različnih področjih, ki vplivajo na naš vsakdan: infrastrukturi, turizmu, kulturi, gospodarstvu in splošni kakovosti bivanja. Vaši odgovori bodo pomembno vplivali na določanje prednostnih nalog in usmeritev Občine Mengeš v prihodnjih letih.

Anketo lahko izpolnite na spletni strani <https://www.1ka.si/obcina-Menges>.

Besedilo: Katja Kek za Občinsko upravo

Z uporabo čitalnika QR-kod slikajte kodo in rešite anketo v spletni obliki. Vaše mnenje je ključnega pomena.

Pričetek del sanacije ceste v Loki pri Mengšu

V Loki pri Mengšu so se začela dela na sanaciji ceste Loka–Jablje, in sicer v delu, ki poteka mimo cerkve.

Projekt, katerega cilj je izboljšati kakovost in varnost ceste, vključuje različna dela, ki bodo pripomogla k večji pretočnosti in udobnosti za vse uporabnike ceste.

Trenutno potekajo pripravljala dela, pripravlja se infrastruktura za postavitve javne razsvetljave, ki bo nameščena po celotni dolžini saniranega odseka. S tem se bosta izboljšali vidljivost in varnost v tem delu občine.

Sanacija ceste in postavitve razsvetljave sta del širšega načrta za izboljšanje prometne infrastrukture v Občini Mengeš.

Besedilo: **Katja Kek za Občinsko upravo** • Foto: **Arhiv Občine Mengeš**

Projekt sanacije ceste Loka–Jablje je pomemben korak za izboljšanje prometnih pogojev v tem delu občine.

AIA – MCM KAJ SE DOGAJA

Prijave na dogodke in dejavnosti ter več info na: T: 070-732-070, fb page: <https://www.facebook.com/aiaamladinc>, e-mailu: drustvo.aia@gmail.com, spletni strani: <https://aia-mcmenges.si/>

PREDAVANJA IN DELAVNICE

preko aplikacije ZOOM in v mladinskem centru (predhodne prijave)

- * **ŠTIRJE STANI** (Kirgizija, Kazahstan, Tadžikistan in Uzbekistan), v petek, 21.3., ob 17.00 (Zoran F.)
- * delavnica **AEQ DIHANJE**, v petek, 28.3., ob 17.00 (Teja Š.)
- * delavnica **OZAVEŠČANJE SKOZI GIB**, v sredo, 2.4., ob 17.00 (Nika S.)
- * predavanje **IZZIVI, PASTI IN PRILOŽNOSTI DOZOREVANJA**, v petek, 4.4., ob 17.00 (Andrej P.)
- * **KAKO SI POMAGATI PRI ANKSIOZNOSTI, DEPRESIJI IN IZGORELOSTI**, v sredo, 9.4., ob 17.00 (Lucija S.)
- * predavanje **GRUZIJA IN ARMENIJA**, v petek, 11.4., ob 17.00 (Zoran F.)

DOGODKI, ANIMACIJE IN USTVARJALNE DELAVNICE

- * **IZMENJEVALNICA OBLAČIL**, v soboto, 29.3., ob 16.00 (Tea V.)
- * **ŽENSKI KROG** – interaktivno pogovorno srečanje, v ponedeljek, 7.4., ob 17.00 (Aleksandra M.)
- * **PLEŠ'** – odprto street dance tekmovanje, v nedeljo, 13.4., ob 11.00 (Sanja T.)
- * predstava za otroke **SAPRAMIŠKA**, v ponedeljek, 14.4., ob 17.00 (Pravljica Frtina)
- * **ROJSTNO DNEVNE ZABAVE ZA OTROKE IN NJIHOVE PRIJATELJE**, v soboto in v nedeljo, od 10.00 do 13.00 ali od 13.30 do 16.30, po dogovoru, izkušeni animatorji poskrbijo za prijetno in igrivo vzdušje
- * ustvarjalne delavnice **ČOPIČARA**, ob četrtkih, od 14.30 do 16.00 (Karmen K.)

PLES, VADBA IN ZVOČNE MEDITACIJE

- * **HIP HOP**: mini ob ponedeljkih in sredah, od 17.00 do 18.00; **malčki** ob sredah, od 16.15 do 17.00; **mlajši pionirji** v ponedeljek, od 18.00 do 19.00, v četrtek, od 17.00 do 18.00; **starejši pionirji** v torek, od 17.00 do 18.00 in v sredo, od 18.00 do 19.00; **mladinci** v torek in četrtek, od 18.00 do 19.00; **hip hop člani** v torek in četrtek od 19.00 do 20.00; **hip hop mamice** v ponedeljek, od 19.00 do 20.00; **tekmovalci** v petek od 17.00 do 19.00 (Sanja T.)
- * **PILATES**: ob sredah, od 19.00 do 20.00 (Sanja T.)
- * **JOGA**: ob petkih, od 20.00 do 21.00 (Maja M.) (ponovno od aprila dalje)
- * **ZVOČNE MEDITACIJE S TIBETANSKIMI POSODAMI**, ob ponedeljkih in sredah, ob 20.00 (Sara L.)

UČENJE IN SVETOVANJE

- * **BREZPLAČNA UČNA POMOČ**: po dogovoru, na daljavo ali v MC, od 10. leta dalje, za dijake in študente
- NOVO*** **PSIHOLOŠKA SVETOVALNICA** po metodi TA in čuječnosti (Lucija L. Skok) in **SVETOVANJE ob razhodi in izgubah** (Katja V. Gorenc), termin po dogovoru, obvezna prehodna prijava

Marec:

**Šopek iz besed, verzov in
prijaznih misli za matere,
žene in sploh vse ženske**

Šopek z iskrenim voščilom
ob letošnjem marcu so
nam pomagali splesti
besedni umetniki.

*Med mnogimi je bilo težko izbirati,
upamo pa, da bo razveselil oči in
razvedril srca. Saj so v njem some
čiste misli, lepota in iskrenost
(nekako tako bi rekel Cankar).*

Namenjen je vam, ki ste ga vzele v roke, si ga ogledujete in se pripravljate, da ga preberete, a tudi vsem ženskam tega našega človeškega sveta. Sveta, ki je kakor ogromna družina, delujoča po nekih pravilih, še bolj pa po nekih čudnih vzgibih, včasih urejeno, še večkrat pa neurejeno; kaotično, egoistično, a tudi solidarno, v skladu z zakoni narave ali proti njej. Družino, navzven podobno velikemu mravljišču, ki pa to še daleč ni, kajti v mravljišču, ne glede na število mravelj, poteka dogajanje urejeno in v skladu z redom, ljudem povsem nedoumljivim. Nobenih stresov, trkov, zavisti ali maščevalnosti.

Skupno človeško družino sestavlja nepregledno število majhnih družin. Podobne so si, a je vendar vsaka drugačna. Sestavljene so iz moških in žensk, poročenih ali neporočenih, staršev in otrok. Starejši lahko živijo tudi sami, otroci pa morajo živeti vsaj z enim od staršev. Lepo, zelo lepo je, če z obema. Člani takih družin se počutijo povezani in varni, zato poteka življenje bolj pregledno in urejeno. Naloge so razdeljene: odrasli, močnejši, zdravi naredijo več, otroci in šibkejši manj, vendar vsakdo vsaj nekaj.

Družine so zelo prilagodljive skupnosti, skozi stoletja in tisočletja so se spreminjale, kot je narekoval čas. Tako je tudi danes. Tudi vloge v družinah so se spreminjale. Moški so kot telesno močnejši vedno skrbeli za hrano in varnost, zato so imeli glavno besedo, ženskam pa so pripadla druga opravila. Moški (očetje) so bili veliko zdoma, ženske (matere), ki so skrbele za družino, pa skoraj ves čas doma. A se je tudi to kmalu spremenilo. Na vrata revnih je vse pogostejše trkala revščina, garanje je posrkalo vase tudi ženske. /»K tlom se ugrezajo plašne oči, v prst, začrnelo od naše krvi, sopemo, hropemo./ Rabota dan na dan: setev in žetev, pesem domača: molitev in kletev, vino in žganje./ Kmečki ljudje smo: pol-drugi milijon; doma in na tujem: povsod je naš dom in pa v Ameriki./ Borne so bajte naše vasi, bodra in vedra v žilah

nam kri – a težka je, težka ...« (iz pesmi Domovina, Fran Albreht).

Garanje, garanje ... Revščina, bolezni ... Otroci, veliko otrok. » ... /Ko je prvi sin bratca dobil, se je oče od veselja napil in je svojo ženo po licu hvaležno pobožal./ Ko je zajokal tretji sin, se je priplazil iz neznanih globin majhen črviček v njeno srce./ Ko se je rodil četrti krik, je bil oče kakor gobav bolnik s krvavimi žulji pokrit./ ... Gledam in štejem, pa ne morem sedmorojenčkov prešteti: Nad bednimi in sklonjenimi visi glad, pod črnogledimi zija prepad, pred norci gre prazna cesta v prazno življenje.« (iz pesmi Sedmorojenčki, Tone Seliškar)

Ženskam razmere nikoli niso prizanašale, pa kakor koli že se je imenoval čas. Na šibka ramena so padala nova bremena; nihče ni vprašal, ali jih lahko nosijo. Tudi tega, kakšno življenje želijo živeti, ne. Skrita hrepenenja so se jim redko uresničila, skriti pogledi so morali ostati zakriti. Običaj je bil, da se poročijo in iz rojstne hiše odidejo na možev dom, ne vedno prijazen. Moža so izbrali starši. /»Preljuba nevesta, spremeni boš stan, veselje bo tvoje ostalo na stran. Pa le jemlji slovo od ledik stanu, od mamce pa ravno tako ... /So ti ptičice pele, pojejo še zdaj, so ti rožce cvetele, cvetejo še zdaj. Pa le jemlji slovo od ledik stanu, od očeta pa ravno tako.« (ljudska)

Gorje pa dekletu, če je sledilo glasu srca, sad ljubezni pa je bil otrok. Še ne prav veliko desetletij nazaj je nezakonski otrok mnogokje veljal za največjo družinsko sramoto. /»Kaj pa je tebe treba bilo, dete ljubo, dete lepo, meni, mladi deklici, neporočeni materi? Oča so kleli, topli me, mati nad mano jokali so, moji se mene sramvali so, tuji za mano kazali so. On, ki je sam bil ljubi moj, on, ki je pravi oča tvoj, šel je po svetu bogve kam, tebe in mene ga je sram. Kaj pa je tebe treba bilo, dete ljubo, dete lepo! Al te je treba bilo al ne, vendar prisrčno ljubim te.« (iz pesmi Nezakonska mati, France Prešeren)

Na novem domu je mlado ženo čakalo delo od zore do mraka. Ko so prišli otroci – to se je moralo goditi čim prej in čim večkrat, ga je bilo še več. Če jima je z možem uspelo ustvariti srečo, pogosto ni trajala dolgo. Včasih je moral mož oditi v tuje kraje za zaslužkom, včasih pa je po družini udarila vojna. Vojna za cesarja ... **/»Tam za turškim gričem, tam je dost fantičev, ki se za nas vojskujejo. Očka ljubeznivi, saj vi niste krivi, da jaz moram bit soldat. Oh, adijo očka, oh, adijo mamca, oh adijo sestra, brat, zdaj se vidmo zadnjikrat. Žena, tvoja roka, skrbi za otroka, kadar mene več ne bo. Tam so črni dimi, tam se nič ne vidi, kamor krogla prileti. Krogla priletela, v srce me zadela in me težko ranila.«** (ljudska)

Vojna je krvoločna zver. Brez milosti trga roke, noge, ubija. Fantje, možje in očetje se k družinam vračajo kot duševni in telesni invalidi ali strohnijo na bojiščih. Žena in mati mora prevzeti novo breme in se soočiti z novim spoznanjem. **/»Mati piše pismo belo: Sin, si živ, ne pišeš nič? Pismo v ogrsko deželo, v kljunčku nese droben ptič. Tam, kjer gore so Karpati, kjer ni cest, ne belih hiš, tam na zeleneči trati, grob stoji, na grobu križ. Tam se droben ptič ustavi, pismo belo izpusti. Veter zašumi po travi, tiho ptiču govori: Reci mamici ljubljene, da mi je prav dobro tu, naj še ona pride k meni, jaz ne morem več domu. ... Mati čaka, čaka, čaka. Kje si ptič tak dolgo bil? Droben ptiček pa zaplaka: Mati, sin tvoj ni več živ.«** (ljudska)

Pri vojnah pa je že tako kot pri vseh slabih rečeh – nikoli se pravzaprav ne končajo. Ko je ene konec, je že druga ali pa več hkrati. Gospodarji vojne nikoli ne mirujejo, vsaka jim prinaša koristi. Davek zanjo plačajo preprosti ljudje, ki si želijo le mirno in srečno življenje: fantje, možje, očetje, a čedalje bolj tudi najšibkejši otroci. Za njimi žalujejo dekleta, žene, matere. V mislih so drug z drugim in drug za drugega trepetajo. **/»Veš, mama, rad bi ti napisal pismo, poslal bi rad vsaj kak pozdrav, že dolgo je, odkar več skupaj nismo, da bi le to ti lahko rekel, da sem zdrav. A kam naj pišem? Ste doma ostali? Jaz sem še srečen, ker sem jim ušel. Le kaj s teboj je, so te kam pregnali,**

te v Šleziji morda je glad izšel? Kjerkoli si, povsod sem jaz s teboj, povsod je s tabo moj pozdrav. In kjer sem jaz, si tudi ti z menoj, zato ne misli, da sem sam ostal. Morda nikoli več ne bova zrla si v obraz, vendar nikdar ne bom pozabil nate. A želel bi, da ne utihne prej mi glas, dokler ti ne porečem: Glej, ta svet je tudi zate!« (Kje si mati, Kajuh)

Da bi bil svet prijazen, pravičen, brez izkoriščanja in vojn, je želel Kajuh za svojo mater in vse matere sveta. Da bi se njihovi otroci lahko igrali v miru in da bi jim zvečer lahko zapele uspavanke: nina nana, moja punčka je zaspana, nina nana. Da bi svojim otrokom, tudi, ko bi bili že veliki, magari le v mislih pomagale prebroditi življenjske izkušnje. **/»Kadar hodim po rovih, rudar skrivnosti, in gorje objemajo moje roke, oči te iščejo, a tebe ni. Ker si v hrepenenja vrtovih in sanjaš o mladem kralju, rosne oči ga blagoslovljajo. O, mladi kralj je berač, je rudar pravice. A le ena rosno iskreča tvoja misel iz dalj in berač je zopet kralj ...«** (Moja mati, Srečko Kosovel)

Vsaka mati, vsak oče se trudita, da z vzgledom in nasveti svojemu otroku utreta pravo pot v življenje. Ki ga bo osrečevala, njiju pa polnila z odrešujočim občutkom in zadoščenjem. Morda bo kdaj pomislil: Poglej, kako bogato doto sem dobil! Trošim jo in trošim, pa je imam še toliko! **/»Pojdi, moj sinko, na pot, na življenja pot. Čuvaj, moj sinko, se zmot, življenja zmot! ... Glej, in sedaj sem nazaj, ali majka znaj: Sinko tvoj često je pal, ali vselej vstal!«** (To je tako, O. Župančič)

/»Vzdrži, si rekla. Nosi, nosi, dete moje malo. Še to culico, še to bisago, še to prtljago. Ne oziraj se, ne toži. Nosi! Pot je dolga, nosi, dete, nosi, nosi, ženska, nosi, nosi, starka, nosi. Nosim, nosim. Ničesar ne odnesem s sabo. Samo jezo, jezo.« (Tovor, Saša Pavček)

Na življenje lahko dva človeka gledata na razne načine, ga hote ali nehote drugače razumeta. Tudi sin in oče, ki je sinu svet, v katerega ta vstopa, prikazoval lepše, kot je v resnici. **/»Povedi, mračni me grobar, s seboj na zeleni, na senčni grob njegov, kjer križ železen, kamenit je krov, pod njim uživa otec svoj pokoj. – Ah, dobro ti je tukaj, otec moj! A jaz potujem pot ti negotov brez smotra, brez prijateljev, drugov, brez sreče, sam, a z dušoj žalostnoj. – Zakaj si pravil, otec, mi nekdanj o svetski sreči, otec? Sen je, sen! Življenje je sovraštvo, večni boj ... Pač ljubim te, a ker te ljubim, znaj, ne voščil bi ti spet iz**

groba ven. Le spavaj, spavaj, srečni otec moj!« (Na očetovem grobu, Dragotin Kette)

O družini včasih in danes veliko pišemo in govorimo. Kakšna je in kakšna bi morala biti. Tudi znanstveniki ji posvečajo veliko časa, kar pomeni, da gre za resno tematiko. Kot je običajno, smo tudi tu različnih mnenj. Starejši so mnenja, da je le družina iz prejšnjih časov tista prava, mlajši pa so naklonjeni novim pogledom. Pri tem opozarjajo, da je sodobna družba povsem drugačna, o tisti čez dvajset ali trideset let pa sploh še ničesar ne vemo. Starejši poveljujejo izkušnje in vrednote, mlajši raje brskajo po priročnikih ali poslušajo družbena omrežja, ki da poznajo odgovore na vsa vprašanja o vzgoji, zdravju in odnosih med ljudmi. Kako naj otroci vedo, kaj je prav? Naj prisluhnejo očetu in mami ali babici in dedku? Kdo ima bolj prav? Seveda, ati in mami sta glavna, ampak pri dedku in babici je pa lepo, veliko časa imata za pogovore in razna vprašanja, pa za igro in sprehode.

Jasno, babice in mamice si zaslužijo svoj praznik in rožice. **Iskreno voščilo!** Ne samo na ta dan. Kaj pa praznik očkov in dedkov?

Pa še šopek solzic ali zvončkov za **8. marec**: Nekega sobotnega večera, ko sta oče in mati sedela na hišnem pragu in strmela v dišečo, vigredno noč, je mati vzdihnila: »Oh, kako rada bi jutri nesla v cerkev solzice, pa jih nikjer več ni«. »Za

solzice pa je letos že pozno. Če jih v Peklu ni, jih nikjer več ni,« je odgovoril oče čez nekaj časa. Prihodnje jutro sem se zbudil zelo zgodaj. Med spanjem sem se menda znojil, ker sem bil še zjutraj malo rosen. Vsako jutro so me morali buditi in metati iz postelje. Moje jutranje opravilo je bila paša. Tisto jutro pa sem vstal sam in po prstih odšel iz hiše. Oče in mati sta še spala. Bila je nedelja.

Kakor omotičen sem obstal na dvorišču. Bil sem poln neke čudne, sladke dolžnosti, čeprav se tega nisem zavedel. Nenadoma me je čudna sila vzdignila z mesta, kjer sem stal in začel sem leteti čez polje proti Peklu. Dospel sem na rob in se zgrozil pred mračno jamo. Videti pa je nisem hotel, zato sem se z zaprtimi očmi spustil čez rob na dno Pekla, sluteč tam doli na skalah skrite solzice. Šele, ko sem bil spodaj, sem odprl oči. Našel sem cele šope dehtelih solzic in jih začel

hlastno trgati. Nikamor se nisem upal ozreti. S polnim naročjem solzic sem se zagnal iz Pekla in v eni sapi bežal proti domu, kamor sem pritekel prav, ko je mati stopila na prag. Ta trenutek je daljno sonce poslalo svoj prvi sončni žarek na dvorišče in po njem se je razlila prelepa svetloba. Sredi nje je stala mati, prečudno lepa in vsa ožarjena kakor prikazen iz nebes. Planil sem predno s polnim naročjem cvetlic in ji zmagoslavno zaklical: »Mati, mati, solzice« Topil sem se od same sreče in neizmerne navdušenosti.

Materin obraz je pokrili blažen smehljai; presrečna je stegnila roke za solzicami in jih nesla k licu. Preden pa je mogla vsrkati njih sveži, opojni vonj, so se njene oči zdrznile in se povesele name: »Kaj pa ti je, pobič, da se jočeš?« Moje oči so bile polne težkih solz zaradi premaganega strahu, ki pa jih v svojem zmagoslavju nisem čutil. Mati je spoznala mojo veliko žrtev ter me je rahlo in nežno pobožala po laseh. (Solzice, Prežihov Voranc)

»Ali je mogoče lepše prikazati mater, njeno ljubezen do otroka in otroško ljubezen do nje? Pri nas je znal to samo še Cankar. Glej žensko pred hišo v prvi jutranji svetlobi, ko prejme solzice iz Vorančevih rok! To je prizor, stkan iz same luči. Ali ni to Bogomila, ko jo oblije mavrica? Tako lepoto je zmogel pri nas edini Prešeren.« (Oton Župančič)

Se med otrokom in materjo (tudi očetom, seveda!) kdaj konča prepletenost misli in dejanj, navezanosti in povezanosti, čustev, ki dajejo moč in pogum za hojo skozi življenje med otrokom in materjo? Gotovo da ne, vendar pa: **»Daleč sva, malo besed je med nama, komaj poznaš moje duše obraz. Težko, veš, reči besedo je, mama, teže še reči besedo na glas. ... Misel, ki ti jo pošiljaš za mano, najde le ravne in gladke steze. Težko ji je, če zadene ob rano, ko se vsa plaha dotipa do me. ... Mati, vsak mora po svoje živeti, vsak mora sam prehoditi svoj pot. Kar mu je dano, to mora sprejeti, ne da bi vprašal, zakaj in od kod. – Morda ne veš, kak je včasih samotno, morda ne veš, kak je včasih hudo. Morda ne veš, kak se včasih odsotno duša smehlja, a ne misli na to. – Mati, sam bom vso pot prehodil. Ne skrbi. A vseeno – pridi tedaj, kadar bo kdo moje srce pohodil. Dvigni ga, toplo besedo mu daj.«** (Materi, Kajetan Kovič)

Besedilo: **Branko Lipar** • Foto: **Blaž Lipar, Urška Vahtar**

Velika nagrada Občine Mengeš v cestnem kolesarstvu.

Primož Jeretina in Jure Mehle po prevoženih 1.200 km DOS tik pred ciljem.

40 let Kolesarskega društva Mengeš

Kolesarsko društvo Mengeš, ki povezuje strastne ljubitelje tega športa, se lahko pohvali z bogato zgodovino dogodkov in dosežkov. Letos mineva 40 let od ustanovitve društva, ki je februarja 1984 uradno začelo svojo pot. Njegovi člani so ne le aktivni udeleženci številnih kolesarskih preizkušenj, temveč tudi organizatorji in podporniki kolesarskih prireditev ter drugih športnih dogodkov.

Člani po uspešno zaključeni dirki rekreativnih kolesarjev.

Vzpon na Mengeško kočo

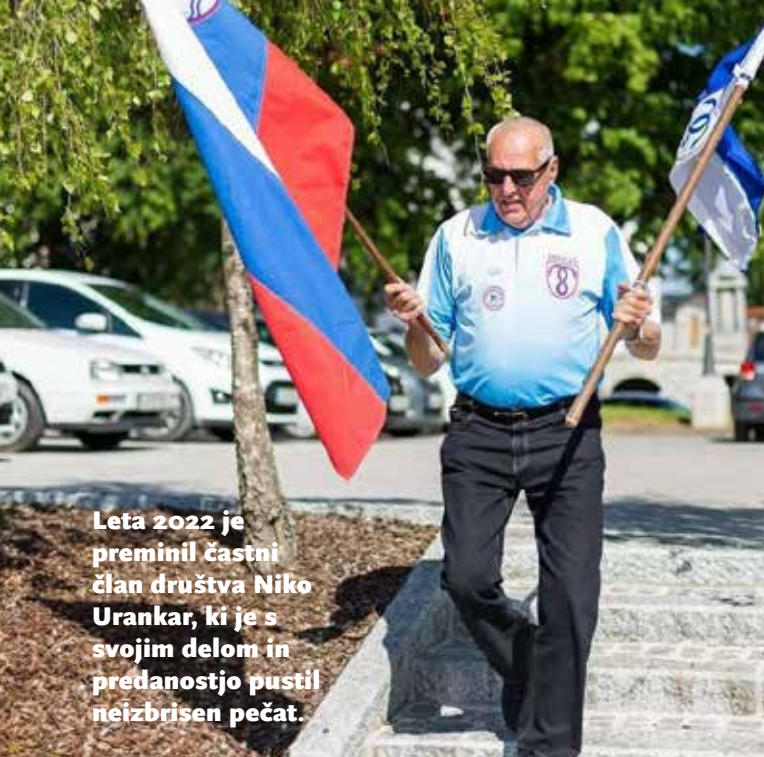

Tek občine Mengeš je tradicionalna športna prireditev, ki običajno poteka v novembru in vključuje različne trase, prilagojene različnim starostnim skupinam in stopnjam pripravljenosti.

Pobudnik ustanovitve je bil Jože Blejc, ki je skupaj z drugimi navdušenci pripravil vse potrebno za začetek delovanja. Na ustanovni skupščini so sprejeli statut društva, izvolili pa so tudi organe Kolesarskega društva Mengeš. Predsednik je postal Peter Gubanc, namestnik Stane Mlakar, predsednik organizacijsko-tehnične komisije Jože Blejc, predsednik gospodarsko-propagandne komisije Stane Mlakar, predsednik disciplinske komisije Matija Blejc, predsednik nadzornega odbora pa Darko Bugar. V društvo se je že takrat včlanilo 35 ustanovnih članov. Člani in vodstvo so se poleg osnovne ideje kolesarjenja odločili za spodbujanje zdravega načina življenja in organizacijo kolesarskih izletov. V naslednjih letih so najbolj navdušeni med njimi poleg rednega kolesarjenja kar nekaj poletnih dopustov preživljali na kolesih. Prekolesarili so 1000 kilometrov po Sloveniji, nekdanjo Jugoslavijo, 1500 kilometrov dolgo traso po Italiji, podali pa so se celo v nekdanjo Sovjetsko zvezo.

V zadnjih desetih letih je društvo razširilo svoje dejavnosti. Za vse ljubitelje kolesarstva aktivno deli svoje dogodke in dosežke na družbenih omrežjih, kjer so na voljo tudi fotografski in filmski posnetki prireditev, ki pričajo o bogatem dogajanju. Društvo ob pomoči članov zadnja leta vodi Primož Jeretina, tudi sam navdušen in uspešen rekreativni kolesar. Leta 2017 je skupaj z Juretom Mehletom v sklopu društva uspešno premagal zahtevno Dirko okoli Slovenije (DOS), dolgo več kot 1.200 km, v izjemnem času 48 ur in 5 minut. V izjemnem podvigu je Primož opravil tudi Everesting – 90 vzponov na Mengeško kočo in skupno 8.848 višinskih metrov, kar je enakovredno višini Mount Everesta. Med člani društva sta tudi odlična kolesarja Marko in Katja Jeretina, ki sta s svojimi dosežki navdušila tako v tekmovalnem kot v rekreativnem kolesarstvu. Oba kolesarja sta dosegla pomembne uspehe na domačih in mednarodnih dirkah ter prispevala k prepoznavnosti slovenskega kolesarstva.

Člani se redno udeležujejo društvenih kolesarskih rund in izletov po Sloveniji in odhajajo na pomembna kolesarska tekmovanja.

Leta 2022 je preminil častni član društva Niko Urankar, ki je s svojim delom in predanostjo pustil neizbrisen pečat.

Zaradi slikovitih razgledov in zahtevnih vzponov velja Maraton Dolomiti za eno najzahtevnejših preizkušenj v tem delu Evrope.

Posebno mesto v zadnjih letih zavzemajo višinske priprave in kolesarska dirka Maraton v Dolomitih, ki poteka skozi sedem gorskih prelazov. Zaradi slikovitih razgledov in zahtevnih vzponov velja za eno najzahtevnejših preizkušenj v tem delu Evrope. Poleg udeležbe na prestižnih dirkah je društvo večkrat organiziralo tudi Veliko nagrado Občine Mengeš, kjer so se pomerili kolesarji v različnih kategorijah – dečki in deklice, mlajši in starejši mladinci, ženske elite ter rekreativni kolesarji. Vsako leto konec maja pripravijo kolesarski vzpon na Mengeško kočo. To je tradicionalna športna prireditev, ki na dogodek privablja tako rekreativne kot tudi tekmovalne kolesarje iz širše okolice. Trasa vodi kolesarje iz Loke skozi slikovito okolico Mengša, z zaključnim vzponom na Gobavico. Tekmovanje je razdeljeno v različne starostne kategorije, kar omogoča udeležbo širokemu spektru kolesarjev.

Poleg tekmovalnih in organizacijskih aktivnosti člani negujejo tudi kolesarsko tradicijo in povezanost s športom. Vsako leto se udeležijo blagoslova koles, ki poudarja pomen varnosti ter odgovorne vožnje. Društvo prav tako aktivno sodeluje pri redarski službi na Dirki po Sloveniji, kjer prispeva k varnosti tekmovalcev in gledalcev, in je tudi pobudnik različnih športnih akcij, kot sta "Kolesarimo skupaj", "Pripelji srečo v službo", podpirajo pa tudi dobrodelno akcijo "Deželak junak", s katero organizatorji pomagajo otrokom iz socialno šibkejših družin.

Z različnimi dogodki in tekmovalnimi prireditvami, kot sta Tek občine Mengeš in gorski tek, pa kolesarsko društvo nadaljuje svoje poslanstvo iz časa ustanovitve in tako spodbuja zdrav

Cilj gorskega teka pri Kmečkem turizmu Blaž. Absolutna zmagovalca zadnjega teka – Matej Letojne in Nastja Mihelčič ter organizatorji.

Spodbujanje zdravega življenjskega sloga med različnimi generacijami.

življenjski slog. Tek občine Mengeš je tradicionalna športna prireditev, ki običajno poteka v novembru in vključuje različne trase, prilagojene različnim starostnim skupinam in stopnjam pripravljenosti. Društvo je tudi organizator gorskega teka Mengeška koča–Dobeno. Ta 5,5-kilometrski trasa z 256 metri višinske razlike poteka po grebenski poti med Gobavico in Dobenom, priljubljenima izletniškima točkama. Oba dogodka sta od svojega začetka postala stalnica v športnem koledarju občine Mengeš, privabljata pa številne ljubitelje teka iz širše okolice. Kolesarsko društvo Mengeš, ki je postalo eno od najbolj aktivnih rekreativnih kolesarskih društev v Sloveniji, z aktivnim vključevanjem v širšo skupnost povezuje ljudi ter prispeva k razvoju in promociji športa med vsemi generacijami.

Besedilo in foto: **Nataša Vrhovnik Jerič, Kolesarsko društvo Mengeš**

Društvo organizira "runde" in daljše kolesarske izlete.

Kljub hladnemu vremenu tekači konec decembra radi pretečejo gorski tek med Mengeško kočo in Dobenom.

Prihod pred hotel.

Vrtec Mengeš

Zimovanje na Pokljuki

Na Pokljuko tečemo, tole zdaj vam rečemo, super luš'no tam nam bo, smučat pojedemo!

To je prva kitica naše poključke himne, ki sta jo sestavili Maja Janežič in Maruša Dimc. Prepevali smo jo kar pet dni. A zakaj? Ker smo se 51 otrok in 8 vzgojiteljic iz Vrtca Mengeš tretji ponedeljek v februarju zgodaj zjutraj odpeljali proti Pokljuki. Poleg kovčkov z oblačili smo imeli v avtobusu tudi vreče s smučmi, pancerji in čeladami. Ob prihodu pred Hotel Pokljuka nas je pričakalo pravo zimsko vreme – ogromno snega in nizke temperature. To otrok ni ustavilo, da se ne bi popoldan preoblekli v smučarska oblačila, si nadeli svoje ali izposojene smučarske čelade, pancerje in smuči ter pokazali, kaj znajo. Po dobrih dveh urah so bili, glede na svoje predznanje, razvrščeni v smučarske skupine. Po večerji, tuširanju in branju pravljic so mali smukači vriskači hitro zaplavali v deželo sanj. Zjutraj jih ni bilo treba buditi, hitro so bili urejeni in ob 10. uri so že v polni pripravljenosti stali v krogu na smučišču ter se ogrevali ob prepevanju pesmice o pingvinu. Že prvi dan so si zapomnili imena svojih smučarskih učiteljev, jih poiskali na smučišču in se skupaj z njimi odpravili novim snežnim zmagam naproti. V sredo se je večina otrok z vlečnico, ki smo ji rekli "krožnički", samostojno povzpela na hrib. Najboljši so šli do vrha, malo manj pogumni pa do polovice hriba. Ampak tudi ti so v naslednjih vožnjah premagali strah in prišli do najvišjega vrha vseh vrhov na smučišču pri Hotelu Pokljuka. Najboljša skupina je v sredo začela uporabljati palice, drugi pa so si pomagali z obroči, se vozili v parih, delali "pice" in se vozili v "pomfriju". Nekaj otrok se je varno počutilo na srednji vlečnici in so tam postali mojstri zavijanja in ustavljanja. Ves vložen trud je bil poplačan v petek, ko je bila v toplem in sončnem vremenu izvedena tekma v paralelnem slalomu. Zmagali so prav vsi in si zaslužili velike medalje. S ponosom so jih nosili okoli vratu prav do Mengša, kamor smo se vrnili po kosilu. Seveda pa nismo samo smučali. Igrali smo se v celem snegu, delali rove in angelčke, se dričali s tubami, plesali na pravi smukaški zabavi in se, ko je bila najbolj temna tema, odpravili na sprehod z lučkami. Opazovali smo biserčke na snegu, sledi živali, ratrak, ki je pripravljala smučišče za naslednji dan in se, ko smo zatemnili lučke, zazrli v nešteto zvezd na jasnem nebu. Otroci so stkali nova prijateljstva, postali so še bolj samostojni, uživali na pravem, belem in mehkelem snegu, predvsem pa smo se imeli lepo. Ob vrnitvi v Mengeš nas je poleg staršev in drugih sorodnikov pričakala prava pomlad in naznanila, da se bomo kmalu igrali v gozdu in njegovi okolici. Adijo zima in dobrodošla pomlad!

Besedilo in foto: Ksenija Grm

AIA – Mladinski center Mengeš

Cirkuški čudeži navdušili najmlajše

V AIA – Mladinskem centru Mengeš smo 10. februarja doživeli pravi čudež – cirkuški čudež! Otroci in starši so se zbrali na predstavi, kjer sta jih skozi čaroben večer popeljala simpatična Klovnesa in vedno zabavni Klovn Jurij.

Smeh, vragolije in presenečenja so se vrstili en za drugim. Klovn Jurij je s svojimi norčijami očaral mlado in staro, medtem ko je Klovnesa s svojo energijo in spretnostmi dodala piko na i nepozabni predstavi. Občinstvo je z glasnim aplavzom nagrajevalo vsak trik, vsako šalo in vsako cirkuško vragolijo, ki je pričarala nasmeh na obrazih otrok.

Vrhunec večera pa je prišel ob koncu, ko je Klovn Jurij končno dobil svojo najljubšo barvo – mavrično! To simbolično sporočilo je razveselilo vse prisotne, saj mavrica pomeni veselje, raznolikost in čarobnost, kar je pravzaprav odsev celotnega dogodka.

Hvala vsem, ki ste bili del tega čudežnega večera! Mladinski center Mengeš bo še naprej skrbel za nepozabne trenutke za naše najmlajše. Se vidimo na naslednjih predstavah: 14. 4. ob 17.00 Sapramiška in 12.5. Krtka pa vsak po svoje!

Besedilo: Natalija Bradeško v sodelovanju z AIA – Mladinskim centrom Mengeš • Foto: Brane Tomšič

Razstava Helene Testen

Ljubiteljska likovna umetnica, predsednica Likovnega društva Mengeš Helena Testen tokrat razstavlja v Domu starejših občanov v Grosuplju. Razstavi je dala pomenljiv naslov "V kotičkih srca so ostali lepi spomini".

Njene slike v tehniki akrila na platnu so pravzaprav mozaik spominov na mladostna leta, ki jih je preživljala v ljubečem, ustvarjalnem okolju domače hiše. Oče je bil glasbilar, izdelovalec in uglaševalec harmonik. Njegove harmonike izstopajo po bogatih dekorativnih elementih. Na mamo jo spominjajo cvetlice, zelišča, lep vrt in še mnogi drugi drobni dekorativni predmeti, ki jih je izdelovala. Estetski čut sta prenesla tudi na hčer. Heleno poleg spominov navdihuje tudi narava, v kateri najde nešteto snovi za svoje likovno ustvarjanje. Posebej je navezana na gorenjski nagelj, ki je skozi stoletja postal simbol slovenstva. V slovenskem ornamentu je poleg srca najpogostejši in najpomembnejši okras. Zanj ima še poseben pomen, saj ji pomeni drag spomin na očeta in kot simbol ljubezni in prijateljstva lepo zaključuje njen opus. Lepo vabljeni na ogled razstave, ki bo na ogled do 5. aprila 2025.

Besedilo: **Estela Podgoršek** • Foto: **Helena Testen**

Vsestranski umetnik Lojze Burja

Pregledna razstava vsestranskega umetnika člana Likovnega društva Mengeš Lojzeta Burja v prostorih Občine Kamnik z naslovom: Fotografija, železo in platno.

Razstava je na ogled v prostorih občinske stavbe Občine Kamnik do 10. marca 2025.

Lepo vabljeni na ogled izvirnih umetniških del. Na razstavi, kot nam pove že naslov, so prepleteni trije segmenti; fotografije, slikarska dela in kiparske umetnine, ki so do potankosti izdelane iz varjenega železa.

Ko jih občudujemo, opazimo umetnikovo pripoved različnih zgodb skozi obdobje življenja. Lojze je za razstavljena dela že prejel številna priznanja, nagrade in certifikate kakovosti. Člani smo nanj zelo ponosni. Ob razstavi mu iskreno čestitamo.

Besedilo in foto: **Helena Testen**

Društvo upokojencev Mengeš

Vabilo – Občni zbor Društva upokojencev Mengeš za leto 2025

Člane in članice Društva upokojencev Mengeš vabimo na letni občni zbor v soboto, dne 22. marca 2025, ob 14. uri, v Župnijski dom Mengeš. Veselimo se sodelovanja in druženja.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV MENGEŠ VABILO

SVOJE ČLANICE IN ČLANE VABIMO NA LETNI ZBOR

V SOBOTO 22. MARCA OB 14. URI

V ŽUPNIJSKEM DOMU MENGEŠ

VESELIMO SE DRUŽENJA!

GREMO NAPREJ IN NAVZGORI!
PRIDRUŽITE SE NAM!

DU Mengeš, Trdinov trg 14, 1234 Mengeš, E-pošta: du.menges@gmail.com
Uradne ure: vsak četrtek od 9. do 12. ure
Tajnica Roudi Ivanka, m: 041 704 937
Predsednica Štebe Marija, m: 040 502 650

DRUŠTVO UPOKOJENCEV MENGEŠ PROGRAM DEJAVNOSTI ZA LETO 2025

Naslov: Trdinov trg 14, 1234 Mengeš

Uradne ure: četrтки od 9. do 12. ure

E-pošta: du.menges@gmail.com

www.facebook.com/DrustvoUpokojencevMenges

Predsednica: Marija Štebe, m: 040 502 650;

Tajnica: Roudi Ivanka, m: 041 704 937.

Udeleženci navedenih aktivnosti sodelujejo v vseh programih na lastno odgovornost in v skladu s predpisi. Društvo, oziroma izvajalci pri tem ne prevzemajo nobene odgovornosti.

PRIDRUŽITE SE NAM!

VESELIMO SE SODELOVANJA IN DRUŽENJA!

ŠPORTNO - REKREACIJSKE DEJAVNOSTI

KOLESARJENJE

Kolesarjenje se izvaja po bližnji in daljni okolici vsako sredo v terminu APRIL – OKTOBER 2024 odvisno od vremenskih razmer. V zimskem času ne kolesarimo, izvajamo pa nezahtevne pohode v okolici Mengša. V juniju se bomo udeležili tradicionalnega srečanja kolesarjev – upokojencev PZDU Gorenjske v Naklem. Obvestila bodo objavljena v oglasni omarici društva. Vodi: Ivanka Roudi, tel. 041 704937

POHODNIŠTVO IN PLANINARJENJE

Pohodi na planinske ture so na programu enkrat mesečno, praviloma v soboto. Prilagojeni so letnemu času, vremenskim razmeram in željam udeležencev. Obvestila bodo objavljena v oglasni omarici društva, na Facebook strani in po E-pošti vsaj 5 dni pred odhodom.

ZA VARNOST NA POHODU ODGOVARJA VSAK SAM!

Vodi: Tone Janežič, tel. 041 782 989, janezictone@gmail.com

REKREACIJA – TELOVADBA ŽENSKE

Rekreacija je v Športni dvorani Mengeš vsak četrtek od 18. do 20. ure. Vodi: Marjanca Lavrič

BALINANJE

Redne vadbe potekajo 3x tedensko na balinišču Balinarskega kluba Mengeš ter se družimo v njihovih prostorih. Ženska skupina ob sredah od 9. ure dalje, moška ob petkih od 9. ure dalje, mešana ob ponedeljkah in sredah od 17. ure dalje. Vodi: Ficko Majda, tel. 031 239 455

SVOJE ČLANICE IN ČLANE VABIMO NA LETNI ZBOR

V SOBOTO 22. MARCA OB 14. URI

V ŽUPNIJSKEM DOMU MENGEŠ

DRAMSKO RECITACIJSKA SKUPINA

Srečanja ob torkih od 10. do 12. ure v prostorih DU Mengeš.
Vodi: Matjaž Repnik

DRUŽABNA SREČANJA

Trikrat letno: pustovanje, druženje v Topolah avgusta, novoletna zabava.
OBVESTILA BODO V OGLASNI OMARICI DRUŠTVA.
Vodi: Milena Aleš

AVTOBUSNI IZLETI V LETU 2025

08. MAREC • PORDENONE – CVETLIČNI SEJEM,
GORICA - EVROPSKA PRESTOLNICA KULTURE
17. APRIL • SLOVENSKE GORICE
22. MAJ • GRADEŽ, OGLEJ, DELTA REKE SOČE
19. JUNIJ • PIVŠKA JEZERA IN GRAD PREM
24. JULIJ • PO ZILJSKI DOLINI V DOLOMITI
21. AVGUST • Z LADJICO IZ POREČA V LIMSKI KANAL
?? SEPTEMBER • JEZERSKO – SREČANJE PZDUG
16. OKTOBER • ŠENTJUR – MESTO ZNAMENITIH IPAVCEV
13. NOVEMBER • MARTINOVANJE NA BIZELJSKEM
18. DECEMBER • IZLET V NEZNANO
Vodi: Marija Štebe, tel. 040 502 650

IZOBRAŽEVANJA**TEČAJ ANGLEŠKEGA JEZIKA**

OB ČETRTKIH V PROSTORIH DRUŠTVA OD 16. DO 17. URE.
Vodi: Marjanca Šušteršič

RAČUNALNIŠTVO

INDIVIDUALNO IZOBRAŽEVANJE V KNJIŽNICI MENGEŠ
V DELOVNEM ČASU.

ROKODELSKE DEJAVNOSTI

VSAK PONEDELJEK OD 10. DO 12. URE V PROSTORIH
DRUŠTVA. Vodi: Majda Repnik

BEREMO KNJIGE

VSAK PRVI PONEDELJEK V MESECU OD 19.15 DO 20.30
URE V KNJIŽNICI MENGEŠ. Vodi: Urša Stritar

BACKOVE VEZILJE vsak četrtek od 18. do 20. ure
v Župnijskem domu. Vodi: Vida Burnik

Preden pokuka prvi zobek

Rast prvih zob pri otrocih je pomemben mejnik v njihovem razvoju. Prvi mlečni zobje običajno začnejo izraščati pri starosti približno šestih mesecev, lahko pa se to zgodi tudi prej ali kasneje.

Izraščanje mlečnih zob običajno povzroča nelagodje. Otrok je pogosto razdražljiv, joka, se slini in prebuja ponoči. Dojenčku se lahko spremenijo prehranjevalne navade, pojavi se želja po dodatnem dojenju ali hranjenju po steklenički.

Starši v tem obdobju uporabljajo različne metode, ki otrokom pomagajo omiliti bolečino. Pomaga grizenje grizal, ki so ohlajena v hladilniku. Nikakor ne smejo biti zamrznjena, ker se lahko prilepijo na dlesen in jo poškodujejo. Za grizenje dojenčkom lahko ponudite trše sadje (jabolko) ali zelenjavo (korenje). Med izraščanjem zob naj otrok ne uživa pretople ali premrzle hrane. Izbirajte pijačo, ki nima močnih okusov. Zelo sladki sokovi niso priporočljivi. Dlesni jim nežno zmasirajte s čistim prstom ali mokro gazo. Pri tem lahko uporabite različne gele, ki so namenjeni lajšanju težav. Gel je treba redno nanašati, saj ga slina v ustih sproti odplakne. Vsebuje naj učinkovino, ki mehča dlesen in pripomore k lažjemu izraščanju zob, učinkovito blaži vnetje, pospešuje celjenje, spodbuja zdravo ustno okolje in aktivno ščiti dlesen. Dobro je, da gel ščiti novo izrasle zobe pred zobnimi oblogami, saj tako poskrbimo za zdrave zobe tudi vnaprej. Hudo bolečina lahko blažimo z analgetikom (npr. paracetamol). Težave se po navadi končajo, ko zob prodre skozi dlesen. Vsi mlečni zobje običajno izrastejo do starosti dveh let in pol.

Rast prvih zob je naravni del otrokovega razvoja. S pravilno nego in podporo pomagamo otroku skozi to obdobje. Pomembno je, da ostanemo potrpežljivi in otroku nudimo čim več tolažbe in ljubezni.

Če imate kakršna koli vprašanja ali skrbi, se posvetujte s svojim farmacevtom.

Besedilo: **Darja Vrtačnik**, mag. farm.

MESTNE LEKARNE
Zaupanjem

Jemljete več zdravil istočasno?

Potrebuje dodatne informacije o uporabi zdravil?

Naročite izdelavo osebne kartice zdravil.

Osebna kartica zdravil vsebuje informacije o odmerjanju in namenu uporabe zdravila ter dodatna opozorila na katera morate biti pozorni. Za več informacij vprašajte farmacevta Mestnih lekarn.

Lekarna Domžale · Lekarna Kamnik
· Lekarna Duplica · Lekarna Mengeš
· Lekarna Novi trg (v ZD Kamnik)
· Lekarna Radomlje · Lekarna Litija
· Lekarna Litija nova (v ZD Litija)
· Lekarniška podružnica Moravče

Sledite nam na: [mestnelekarne1](https://www.mestnelekarne1.si)
www.mestnelekarne1.si

Avtorica slike Neža Hauptman

Obisk 90-letnice Tončke Farkaš

Na prelomnici starega leta v novo se je 30. 12. 1934 rodila Točka Farkaš. Ker je bil njen okrogli jubilej tik pred novim letom, smo se odločili, da jo obiščemo v prvih dneh novega leta. Našemu obisku se je pridružil župan Občine Mengeš g. Bogo Ropotar, predsednica Medobčinskega društva invalidov Domžale Vida Perne in prostovoljka Zdenka Novak.

Tončka se je rodila v Polhovem Gradcu v kmečki družini s štirimi brati in dvema sestrama. Mama in oče nista bila zaposlena, živeli so od majhne kmetije, tako da so si hrano pridelali doma. Velikokrat je zmanjkalo hrane, da bi se do sitega najedli starši in še otroci. Ko je bil najmlajši brat star dva meseca, jim je umrl oče, tako je mama ostala sama z vsemi šestimi otroki. Spominja se, kako je odrasčala in daleč peš hodila v šolo. Po šoli pa hitela delat na večje kmetije, da je zaslužila za hrano. To so bili težki časi, ki jih človek ni-

koli ne pozabi. Ko je odrasla, je odšla v Ljubljano, se zaposlila in našla tudi moža. Iz Ljubljane pa se je preselila v Preserje pri Domžalah in rodila štiri otroke, in sicer tri sinove in eno hčer. Takrat ni bilo vrtcev, morala je ostati doma in skrbeti za otroke. Pazila je štiri svoje in tudi sosedove. Ko so otroci odrasli in šli po svoje, se je zaposlila v tovarni Induplati Jarše. Delovne dobe ni imela veliko, zato ima tudi zelo nizko pokojnino. Pred osmimi leti pa so se z najmlajšim sinom Alešem preselili v Mengeš. Kupili so hišo, ki je bila potrebna obnove, in s sabo vzeli tudi njo. Ima šest vnukov in pa sedem pravnukov. Ko so bili sinovi zaposleni, je velikokrat skrbela za vnuke in jim nudila varno zavetje.

Pri 90. letih se počuti, kot da ne bi bila že toliko časa na svetu. Njeni največji hobiji so sprehodi, saj skoraj dnevno odhaja na Mengeško kočo, bere romane, kuha in tudi kaj speče, skrbi za zelenjavni vrt. Največ stikov ima s predsednico društva, da jo seznani, če je kaj novega na društvu, in povabi na kakšno druženje, ki ga izvedejo invalidi. Čez zdravje se ne pritožuje, s hrano ne pretirava, najrajši ima tisto, ki jo skuha sama ali pa še za vnuka. Družbo ji dela tudi kuža, ki ga imajo v družini. Dolg časa ne pozna. Želi si zdravja in miru ter razumevanja, tako s svojimi kot s sosedi in z ljudmi, ki najdejo lepo besedo in lepe želje. »Zahvaljujem se za obisk, posebej g. županu in pa ge. Vidi kot predsednici, saj so me presenetili, polepšali pa so mi tudi dan z lepimi besedami, objemi in stiskom rok.«

Besedilo in foto: **Vida Perne**

Razstava likovnih del Čopičare na temo pust

Čopičara in njeni ustvarjalci so v Krajevni knjižnici Janeza Trdine predstavili svojo prvo skupinsko razstavo na temo pust.

Razstava bo na ogled med 24. februarjem in 10. marcem. Predstavili so svoja dela na platnu v akrilni tehniki, beneške maske in znamenito slikarsko delo Leonarda da Vincija Mona Liso, ki so jo opremili za pustni čas. Razstavo je možno videti še na FB-strani Čopičare.

Vabljeni k ogledu.

Besedilo in foto: **Karmen Korošec**

Avtorica slike Kaja Habat

TOPOLE

Maškare zavzele Topole in pregnale zimo!

V soboto se je po naši vasi razlegal pisan duh norčavega pustovanja. Popoldne se je pred gasilskim domom zbrala vesela družba maškar vseh vrst – od majhnih gasilcev, pogumnih gusarjev, nagajivih muckov pa do pravljicnih vil in superjunakov. Zvoki glasbe so naznanili začetek pustnega rajanja in skupaj smo se podali v sprevod po vasi, kjer so nas pričakali prijazni vaščani, nas razveselili s sladkarijami in toplimi nasmehi.

Ko smo prikorakali nazaj do gasilskega doma, je v zraku že dišalo po slastnih krofih, ki so čakali vse lačne maškare. Zabava se je nadaljevala s plesom in predstavitvijo mask. Pogumna komisija se je znašla pred težko nalogo, izbrati je morala tri

najbolj izvirne maske, ki so si prislužile veliko čokolado. Seveda pa pust ni pustil maškar brez sladkega zaključka – prav vsaka maska je prejela svojo čokoladno nagrado. Rajanje je trajalo do poznega popoldneva, dokler se zadnji gusarji in kavboji niso utrujeni, a nasmejani poslovili. Prepričani smo, da smo s skupnimi močmi pregnali zimo in naredili prostor za sončne dni. Hvala vsem, ki ste pomagali pričarati to nepozabno pustno veselje – naj se veselje in smeh nadaljujeta vse leto!

Besedilo: Špela Batis • Foto: Janez Koncilja

Po Poti kulturne dediščine Žirovnica

Na sončno februarско jutro smo se pohodniki v okviru sekcije Kulturnega društva Antona Lobode iz Loke podali na tradicionalni pohod po Poti kulturne dediščine Žirovnica.

Pohod, ki poteka vsako leto 8. februarja ob slovenskem kulturnem prazniku, povezuje rojstne kraje nekaterih najpomembnejših slovenskih kulturnikov.

Naš član Tine Justin, doma iz Vrbe, nas je popeljal skozi bogato zgodovino teh krajev. Obiskali smo rojstne hiše Matije Čopa, pisateljev Frana Saleškega Finžgarja in Janeza Jalna in priznanega čebelarja Antona Janše ter se sprehodili mimo hiše Franceta Prešerna, ki jo trenutno obnavljajo. Med postanki smo prisluhnili zanimivim zgodbam o njihovem življenju in delu ter si ogledali njihovo kulturno zapuščino. Pot nas je vodila skozi slikovite vasi, obdane z idilično naravo, kar je še dodatno pripomoglo k prijetnemu vzdušju. Pohodniki smo se ob poti družili, si izmenjavali vtise, prepevali in občudovali lepote okolice Vrbe. Ob koncu smo se okrepčali in zapeli še pri Boštjanovih, na Tinetovi domačiji. Pohod po Poti kulturne dediščine vsako leto znova dokazuje, da dediščina živi skozi ljudi, ki jo spoštujejo in negujejo. Ob druženju, pripovedih in lepotah pokrajine smo udeleženci odnesli s seboj dragocen spomin in zavedanje, da smo del bogate kulturne zgodovine.

Besedilo in foto: **Nataša Vrhovnik Jerič, Kulturno društvo Antona Lobode Loka pri Mengšu**

Živalski svet skozi barvice

Razstava "Živalski svet skozi barvice" predstavlja osupljiva dela vsestranskega umetnika Grega Ježa, ki s klasičnimi barvicami ustvarja neverjetno podrobne upodobitve živali. Vsaka dlaka, vsako pero in vsaka bodica so skrbno narisani, kot bi jih lahko začutili pod prsti.

Z risanjem se ukvarja ljubiteljsko, vendar ga odlikujeta izjemna natančnost in potrpežljivost. Vsako delo nastaja postopoma, v premorih, dokler ga ne zaključi v trenutkih prave inspiracije. Navdih pogosto najde v naključnih fotografijah ali slikah, ki jih uporabi kot izziv – bodisi za upodabljanje texture ali posebnih barv in leska dlake, bodic in perja. Preden začne risati, si v mislih natančno zamisli, kako bo dosegel želeni učinek, nato pa svojo vizijo postopoma prenese na papir.

Njegova dela niso le prikazi živalskega sveta, temveč odražajo umetnikovo strast do detajlov in ljubezen do narave. Vabljeni v AIA Mladinski center Mengeš, da vstopite v čudoviti svet živalskih podob skozi oči Grega Ježa.

Besedilo in foto: **Sara Lah**

Narcizem – kaj to je, kako ga prepoznati in kako se zaščititi

Na predavanju v sredo, 12. februarja, smo v AIA – Mladinskem centru Mengeš govorili o narcizmu, saj smo v zadnjih letih priča njegovemu porastu v družbi, delovnih okoljih in družinah. Predavanje je bilo namenjeno osveščanju ter zaščiti pred zlorabami.

ZNAČILNOSTI OSEB Z NARCISTIČNO OSEBNOSTNO MOTNJO so pretiran občutek lastne pomembnosti, potreba po občudovanju in potrditvah s strani drugih ljudi, oslabljen empatija, zanikano občutje sramu, upravičenost do svojih zahtev, izkoriščanje drugih za svoje cilje, nefleksibilnost idr. Odnosi s takšnimi osebami so težavni, ker svoj pogled na svet jemljejo kot edini pravilen in dober, niso pa sposobni uvida v realnost, takšno kot v resnici je. Nevarni postanejo, ko ne dobivajo več zunanjih potrditev, se čutijo ponižani in je ogroženo njihovo samospoštovanje. Takrat se v njih vzbudita narcistični bes in maščevalnost. Predavateljica je predstavila glavne tipe narcistične osebnostne motnje in njihove lastnosti, kot so odkrit narcis, prikrit narcis, skupnostni narcis, benigni narcis, maligni narcis idr.

Kar se skriva znotraj v narcisu je velika osamljenost, negotovost, nima občutka lastne vrednosti, zdrave samozavednosti in samopodobe. Njegova samopodoba je razcepljena na "zunanjo javno samopodobo" in "razvrednoteno notranjo samopodobo". Zunanja javna samopodoba se kaže kot grandiozna – popolna postava, lepa oblačila, popolna družina, uspešna kariera, všečnost nasprotnemu spolu, druženje s pomembnimi ljudmi oz. ljudmi z določenim statusom ipd. Razvrednotena notranja samopodoba pa je v resnici krhka,

ranljiva, odcepljena in namesto sebe in svojega notranjega sveta občuti le praznino. To praznino zapolnjuje z identifikacijo z zunanjo javno samopodobo in potrebo po neprestanih zunanjih potrditvah od drugih ljudi.

OPOZORILNI ZNAKI, da ste ob narcisu:

1. **Občutek v vašem telesu**, da nekaj ni prav, da se ob taki osebi ne počutimo dobro, postajamo utrujeni, izgubljammo energijo
2. **Zanikanje realnosti** tako, da ne veste več, kaj je za vas res in kaj ne in dvomite vase zaradi manipulacije narcisa (t. i. gaslighting)
3. **Večkrat vstopate v odnos**, čeprav ste ga že zaključili in vas nekako potegne nazaj z manipulacijo (t. i. hoovering)
4. **Žalitve** tako besedne kot nebesedne, nespoštljiv ton, zavijanje z očmi idr.
5. **Komunikacija** je takšna, da narcis govori večinoma o sebi, drugega ne zmore videti in slišati
6. **Nespoštovanje mej** s strani narcisa in nesprejemanje ugovorov ali besede ne
7. **Kontrola** vsega, kar počnete, in detektivsko izpraševanje
8. **Nefleksibilnost**, ko narcis želi, je vse po njegovem, je trda in energetska težka oseba, ne spoštuje dogovorov, predpisi zanj ne veljajo, brez težave laže, krade in si prisvaja, kar mu ne pripada.

KAKŠNA OSEBA PRITEGNE NARCISA:

1. **Empatični ljudje**
2. **Rešitelji**, ki drugim pomagajo in jih rešujejo v težkih življenjskih situacijah
3. **Preveč pozitivni ljudje**, ki v drugih vidijo le dobro
4. **Ljudje, ki so imeli narcističnega starša**

Predavateljica je podala tudi praktične nasvete, kako iz narcističnega odnosa izstopiti. Narcisi se namreč ne spremenjajo, tudi terapija z njimi ni uspešna. Ker narcistični odnosi puščajo v človeku, ki je v takšnem odnosu, precej fizične in psihične škode (strah, občutek krivde, da ni naredil dovolj, da ni dovolj dober, morda celo, da je sam narcis, ker ne zdrži več oz. ni več tolerant in prijazen do narcisa idr.), je smiselno, da se za pomoč obrnete na strokovnjaka.

Če iz narcističnih odnosov iz katerega koli razloga še ne moremo izstopiti (npr. ne moremo se še ločiti, ker nimamo finančnih možnosti), se moramo nujno zaščititi. Predavateljica je priporočala, da nikoli ne izdamo, da vemo, da je oseba narcis. Vse kontakte z njim skušajmo čim bolj omejiti. Pogovarjamo se le o osnovnih zadevah, o vremenu, hrani, kdaj kam peljati otroke idr. Nobenega čustvenega izraza ne kažimo, ne tratimo več svoje energije z razlagami, da bi nas končno razumeli. Opustiti moramo pričakovanja, da bo kdaj drugače. Osredotočimo se na ljudi, ki nas podpirajo in razumejo ter ne dvomijo v našo realnost. V delovnih okoljih je dodatno ključno, da osebni stik z narcisi omejimo, komuniciramo po elektronski pošti, hranimo vse službene zadeve evidentirane, postavimo osebne meje in se držimo le dela, ki spada v opis naših del in nalog.

Na koncu predavanja je predavateljica odgovorila tudi na veliko konkretnih vprašanj udeležencev in jih v primeru potrebe povabila v Psihološko svetovalnico AIA – Mladinskega centra.

Besedilo in foto: **Lucija L. Skok, v sodelovanju z AIA – Mladinskim centrom Mengeš**

OZVVS Domžale

Redni letni zbor

Že v februarju so veterani vojne za Slovenijo iz OZVVS Domžale v Trzinu izpeljali svoj občni zbor, na katerem so bili prisotni predsednik ZVVS Ladislav Lipič, župan Občine Trzin Peter Ložar, župan Občine Mengeš Bogo Ropotar, častni generalni konzul Jordanije v Sloveniji Samir Amarin, sicer tudi član veteranske organizacije, ter stanovski gostje iz Kočevja, Ribnice, Litije, Grosuplja, policijskega združenja SEVER in častniškega združenja iz Domžal.

Utrinek z zbora

Zbor se je začel s kulturnim programom v izvedbi simpatične pevke Eve Černe, simbolnim veteranskim dejanjem in kratkim filmskim preletom dogodkov iz leta 2024.

Predsednik združenja Janez Gregorič je poročal o delu v preteklem letu. Izpeljane so bile vse zadane naloge, med drugim strokovni ekskurziji po poteh Rudolfa Maistra (Maistrovo leto) in Vojvodini, izdan je bil zbornik Dolg domovini o MSNZ v pokrajini ZVVS Ljubljana okolica. Na področju dela z mladimi je šlo za seznanjanje mladih, predvsem osnovnošolcev, o nastanku naše države Republike Slovenije in jim vliti vsaj delček ljubezni do domovine, ki nikakor ni samoumevna, kot si nekateri predstavljajo.

Gostje so pohvalili delo domačega združenja in zgledno sodelovanje, predsednik zveze pa je povzel napetost situacije v Evropi in opozoril na še bolj zavzeto osveščanje mladih o polpretekli zgodovini Republike Slovenije.

Na koncu je bilo predanih nekaj odlikovanj najbolj zaslužnim. Bronasto medaljo OZVVS Domžale so prejeli Metod Letnar, Bogomir Rus in Anton Cerar, srebrno Marjan Ocepek in Zdravko Popit in zlato Anton Žnidaršič, Slavko Pevec, Marjan Kveder in Karol Anžin.

Besedilo: **Janez Gregorič** • Foto: **M. Letnar**

Knjižnica Domžale in njene enote

Bralni projekti za odrasle

Sezona branja in sodelovanja v naših projektih, ki so namenjeni spodbujanju branja in dvigu bralne kulture, je v polnem zamahu.

Okusimo besedo je bralna značka za odrasle, namenjena spodbujanju branja in dvigu bralne kulture. Kriterija pri izboru literature za bralno značko sta predvsem kakovost besedila in aktualnost gradiva, ki zajema različne žanre, stroko in leposlovje. Knjige so prosto dostopne in na razpolago tudi bralcem, ki v projektu ne sodelujejo aktivno.

- Sodelujejo lahko člani knjižnice, starejši od 15 let.
- Bralci, ki preberejo 6 knjig – 5 s seznama in eno po lastni izbiri – ter do 30. aprila oddajo izpolnjeno zloženko, prejmejo priznanje in knjižno nagrado na zaključni prireditvi.

Do 30. aprila imate čas, da končate Športno bralno značko. Namen našega projekta je povabilo k branju in gibanju. Gibanje in branje sta ključna elementa uspešnega in uravnoteženega življenja. Redna telesna aktivnost krepi telo, izboljšuje telesno pripravljenost in splošno počutje. Branje pa hrani um, spodbuja domišljijo, širi obzorja in razvija kritično mišljenje. Tako branje kot gibanje sta naložbi v lastno zdravje in uspeh, saj prispevata k boljšemu počutju, produktivnosti in osredotočenosti. K branju vabimo vse člane knjižnice, starejše od 15 let. Bralci, ki bodo prebrali 3 knjige s seznama in oddali izpolnjeno zloženko, bodo na zaključni prireditvi prejeli priznanje in simbolične nagrade.

Lahko pa sodelujete pri Podjetniški bralni znački. Projekt je plod tesnega sodelovanja med Knjižnico Domžale in Obrtno zbornico Domžale in je prvi takšen v Sloveniji. Podjetništvo in branje smo združili v Podjetniško bralno značko, s posebej pripravljenim seznamom izvrstnih knjig, s katerega si izberete 3 knjige, dodate pa še 1 po izbiri. K sodelovanju vabljeni vsi, ki vas zanima podjetništvo ali ste na tem področju že dejavni, povabljeni pa tudi vsi, ki želite поблиže spoznati navade uspešnih ljudi. Beremo do 30. septembra, ko je treba oddati izpolnjeno zloženko.

Branje spodbuja intelektualno, čustveno in jezikovno rast, razvija empatijo in bogati naš vsakdan.

Vabljeni k sodelovanju in nabiranju bralne kondicije!

Besedilo in foto: **Knjižnica Domžale**

Naši domoznanci: Franja Trojanšek (Dekleva)

V rubriki Naši domoznanci Knjižnice Domžale predstavljamo osebnosti in njihove zgodbe, ki so pomembne za našo okolico.

13. februarja je minilo 90 let od smrti Franje Trojanšek. Rodila se je 30. januarja 1867 v Mengšu. Osnovno šolo je obiskovala v Mengšu in Šmihelu pri Novem mestu. Ko je bila stara deset let, je zbolela in posledično oglušela. Sporazumevala se je preko pisanja na listke.

V gostilni njenega očeta so se srečevali pesniki Josip Murn, Vida Jeraj in Anton Medved, ki so vplivali na njeno pesniško oblikovanje. Svojo prvo pesem je objavila leta 1890 v mladinskem listu Vrtec. Nadalje je objavljala tudi v reviji Dom in svet, Ženskem listu in ženskem časniku Slovenka.

Njena zapuščina obsega 340 pesmi, od teh jih je bilo objavljenih 73. Pri objavah je uporabljala psevdonima Zorana in Gorislava. Njena poezija je obarvana osebnoizpovedno lirično in obravnava ljubezenske in socialno obarvane motive. Nekatere pesmi imajo tudi rodoljubno tematiko. Njene pesmi sodijo v dobo realizma. Več si lahko preberete na portalu Obrazi slovenskih pokrajin. Druge naše domoznance si lahko ogledate in bolje spoznate na naši spletni strani v rubriki Naši domoznanci. Vabljeni k branju!

Besedilo in foto: **Knjižnica Domžale**

SDS

OO SDS MENGEŠ

ORGANIZIRA

26. MARCA 2025, OB 19. URI,
V ŽUPNIJSKEM DOMU MENGEŠ

LITERARNI VEČER

GOST VEČERA BO

DR. BOŠTJAN MARKO TURK

PO KONČANEM URADNEM DELU BO MOŽNOST MEDSEBOJNEGA
DRUŽENJA IN DRUŽENJA Z GOSTOM VEČERA.

VABLJENI!

Optika Golavšek

Vida Golavšek s. p.

Slovenska c. 28, 1234 Mengeš

T: 01/7237-968

M: 040-284-081

S: www.optika-golavsek.si

DEJAVNIKI TVEGANJA ZA ZDRAVJE:

BREZPLAČNE MERITVE KRVNEGA TLAKA, SLADKORJA IN HOLESTEROLA

LEKARNA MENGEŠ
ZORANINA 3, 1234 MENGEŠ

**10. APRIL, 8. MAJ, 12. JUNIJ,
10. JULIJ, 7. AVGUST
MED 7:30 IN 8:30**

NA MERITVE PRIDITE TEŠČI

S SEBOJ PRINESITE ZDRAVSTVENO KARTICO

POTREBNA PREDHODNA PRIJAVA V LEKARNI

Japonska spomladi in poleti

V petek, 28. februarja, smo v Društvu AIA – Mladinskem centru Mengeš »potovali na Japonsko«. Potopisno predavanje smo začeli z občudovanjem cvetočih češenj v tradicionalnem mestu in nekdanji japonski prestolnici Kjoto, kjer je predavateljica Tina Škorjanc sicer preživela eno leto. In nekaj utrinkov.

To ni bilo klasično potopisno predavanje, temveč pripoved o deželi, ki je Tini po enem letu tako prirastla k srcu, da jo je zapustila z orošenimi očmi.

Besedilo in foto: **Tina Škorjanc v sodelovanju z AIA – Mladinskim centrom Mengeš**

Po obisku vsem znane Hirošime s temačno zgodovino nam je pokazala nekaj skritih biserov Japonske, kamor tuji turisti redko zaidejo, denimo najstarejše lesene zgradbe na svetu v templju Horyu-ji in zanimive grobnice v obliki ključavnice v mestu Sakai blizu Osake.

Poletni meseci so v Kjotu zaradi visokih temperatur in vlage neznosni in takrat je najprimernejši čas za obisk severnega otoka Hokaido. Tukaj nas pozdravijo prestolnica Sapporo z morda najbolj znanim japonskim pivom in številni nacionalni parki. Povzpeli smo se na vulkan Usu-zan, občudovali z vodo napolnjeno kaldero Toya-ko, se namakali v vročih vrelih in japonskih toplicah onsen, se sprehodili skozi jigoku ali »pekel«, kolesarili ob čudovitih jezerih vzhodnega dela otoka in ob ledenem dežju obiskali nahajališča žvepla.

Na glavnem japonskem otoku Honšu smo se seznanili še z najsvetejšim šintoitskim svetiščem Ise, zaplavali ob južnih obalah počitniškega mesteca Shirahama in obiskali tradicionalno mesto Kanazawa, znano po zlatih lističih in verjetno najlepšem japonskem vrtu. Ob previsu v jesen smo se sprehodili še med postojankami po nekdanji poštarški poti med Kjotom in Tokiem.

Kamni grič in Travna gora

Danes pa smo se odločili, da gremo v zasneženo zimsko idilo, tja, kjer si Dolenjska in Notranjska podajata roki. Po avtocesti se peljemo do Unca, kjer jo zapustimo in zavijemo na cesto proti Cerknici, ki jo prevozimo, peljemo skozi Loški Potok do Malega Loga, kjer parkiramo.

Zjutraj, še v globoki senci, parkiram pri završniškem jezeru in Pričakajo nas prave zimske razmere, -14°C in romantična zimska idila. Sneg, ki je pobelil gozdove in travnike, daje naravi praznični pridih, tudi poti in steze, kjer hodimo, so zasnežene, kakih 20 cm snega je zapadlo pred nekaj dnevi. Namenili smo se proti koči na 1017 m visokem Kamnem griču. Postopoma se vzpenjamo skozi smrekov gozd, zasnežena, bela drevesa se rišejo na jasnem, modrem nebu, spremlja nas prijetna tišina, le sem in tja se oglasi ptičje petje, lepo je! Hodimo po markirani poti, gaz je že narejena in nam olajša napredovanje. Po slabi uri prijetne, zložne hoje prispemo do doma/koče, ki stoji na Kamnem griču. Nahaja se tik pod vrhom razgledne vzpetine, ki se dviguje jugozahodno od Sodražice. S travnatega vrha, ki ga obdaja gozd, je lep razgled na okoliško hribovje.

Kljub temu, da je bila kočica zaprta (odprta je za vikende in praznike), so bila vrata v predverje odklenjena, da se pohodniki, ko je kočica zaprta, lahko zatečejo tja v primeru slabega vremena. Od kočice se nad gozdom lahko vidi tudi vrh Snežnika.

Ker je bilo vreme jasno in je sonce za nekaj stopinj dvignilo negativno temperaturo, smo se odločili, da podaljšamo našo pot še do planinskega doma na Travnici gori (906 m). Prijetna pot, ki se počasi spušča, nas je v slabi uri pripeljala do doma, ki stoji ob cesti, pod gozdom, na bregu sončnega travnika, od koder je lep razgled na okoliško gričevje.

Po malici, ko smo že hoteli nazaj proti izhodišču, je do nas prispel planinec iz Trebnjega, v pogovoru nam je povedal, da se dobre četrte ure naprej, na višini 935 m, nahaja Lepi vrh, ki je poraščen z gozdom in zato z njega ni razgleda, se pa na njem nahajata kapelica in partizanski spomenik, pa smo skupaj odšli še do tja. Po krajšem klepetu smo se vrnili do planinskega doma, kjer smo se ločili, vrnili smo se skozi gozd do ceste, kjer nas je čakal avto.

Tokrat smo se z avtom odpeljali na Dolenjsko, skozi Sodražico, Žlebič in na glavno cesto proti Ljubljani. Skoraj osem ur smo porabili za celotno pot, a od tega smo dobre 4 ure uživali v zimski pravljici.

Besedilo in foto: **Tone Vidrgar**

Ekipa OŠ Mengeš

Čestitke fantom za zgodovinski uspeh.

Hvala vsem gledalcem za podporo s tribun. Upam, da dobimo organizacijo polfinalnega turnirja v odbojki za starejše dečke v Športni dvorani Mengeš. V tem primeru vabljeni vsi ljubitelji odbojke na ogled najboljših ekip odbojkarjev med osnovnimi šolami v Sloveniji. Čestitke trenerju in vodji ekipe Alešu Koštomaju.

Besedilo: **Špela Colnar** • Foto: **Samo Zelko**

Uvrstitev v polfinale državnega prvenstva v odbojki

Zgodovinska zmaga odbojkarjev OŠ Mengeš

V četrtek, 13. 2. 2025, je v dvorani Osnovne šole Mengeš prvič potekal četrtfinalni državni turnir za starejše dečke v odbojki.

Na turnirju so sodelovale: OŠ Danile Kumar iz Ljubljane, OŠ Antona Tomaža Linhartarja iz Radovljice in OŠ Mengeš. Vse tri šole so se pomerile vsaka z vsako. Na polfinalni turnir državnega prvenstva v odbojki se uvrsti samo zmagovalec turnirja. Na prvi tekmi sta se pomerili OŠ Danile Kumar in OŠ Mengeš. Zmagali so fantje iz OŠ Mengeš z rezultatom 2 : 0. Druga tekma med OŠ Danile Kumar in OŠ A. T. Linhartarja se je končala z zmago OŠ A. T. Linhartarja z rezultatom 2 : 0.

O zmagovalcu turnirja in polfinalistu državnega tekmovanja je tako odločala tekma med OŠ A. T. Linhartarja in OŠ Mengeš. Po zelo izenačeni tekmi in vrhunski predstavi fantov v igri so na koncu zmago z 2 : 0 slavili fantje iz Osnovne šole Mengeš. S tem so si prislužili uvrstitev med najboljših devet osnovnih šol v Sloveniji.

Igra v napadu

Atletske novičke

Eva zmagovalka tekaškega pokala Občine Kamnik

Konec meseca januarja je v Kamniku potekala slovesna prireditev ob zaključku Tekoškega pokala Občine Kamnik za leto 2024. Na dogodku so razglasili tudi najboljše tekače in tekačice posameznih kategorij. Eva Pustotnik, atletinja Atletskega kluba Mengeš, je v absolutni razvrstitvi kategorije deklic osvojila odlično 1. mesto. Iskrene čestitke in veliko uspeha v novi sezoni.

Eva, pokal Občine Kamnik

Lara, Eva, Maša in Brina uspešne v Novem mestu

V soboto, 1. februarja, je v Novem mestu potekalo Prvenstvo Slovenije v dvorani za pionirje in pionirke kategorije U16. Na tekmovanju so zelo uspešno nastopile tudi 4 atletinje Atletskega kluba Mengeš.

Lara Zorko je prvič nastopila na atletskem tekmovanju in na koncu v teku na 1000 m osvojila odlično 12. mesto. V isti disciplini sta nastopili tudi Brina Nakrst (19. mesto) in Eva Pustotnik (22. mesto). Eva prvo leto nastopa v kategoriji U16, medtem ko bo Brina v letošnjem letu tekmovala v kategoriji U14. To tekmo je izkoristila kot pripravo na svoje DP. Na 300-metrski razdalji je uspešno nastopila Maša Burja in na koncu osvojila 30. mesto. To je bila prva njihova tekma v novi sezoni.

DP U16, Lara, Brina, Eva in Maša

sezoni in prav vse so postavile nove osebne rekorde v dvorani. Čestitke vsem in veliko uspeha na naslednjih tekmovanjih.

Finale državnega prvenstva v mnogoboju

V soboto, 15. februarja, je v Novem mestu potekalo finale Prvenstva Slovenije v mnogoboju. Atleti in atletinje so se pomerili v štirih disciplinah: teku na 60 m, skoku v daljino, suvanju težke žoge in teku na 300 m. Na finalno tekmovanje sta se uvrstila tudi dva atleta Atletskega kluba Mengeš.

Nejc Pogačar je na koncu osvojil 13. mesto, Jakob Brojan pa je bil 18. Oberna čestitke za borben nastop.

Besedilo in foto: **Anže Jurgele**

DP mnogoboj,
Nejc in Jakob

Mengeški skakalci do kolajni

V Smučarsko-skakalnem klubu Mengeš smo imeli tudi februarja obilo razlogov za veselje. Anže Lanišek je nadaljeval vrhunske predstave v svetovnem pokalu, v katerem je z drugim mestom v Willingenu poletel do novih stopničk. Odlično pripravljenost je tam potrdil še z osmim mestom. Na zmagovalni oder se je kot tretji zavihtel tudi v Lake Placidu, kjer je bil še sedmi, za nameček je onstran Atlantika prispeval tudi viden delež k četrtemu mestu Slovenije na preizkušnji mešanih ekip.

Na prireditvi za celinski pokal v Kranju je Taj Ekart s 16. in 25. mestom obakrat osvojil točke, enkrat pa je to uspelo tudi Niku Bergantu Smerajcu (37. in 28.), ki si je pred tem na tekmovanju za pokal FIS v Szczyrku priskakal 14. in 10. mesto ter se uvrstil v slovensko reprezentanco za mladinsko svetovno prvenstvo v Lake Placidu. Med posamezniki je tam zasedel 47. mesto, na moštveni preizkušnji pa se je z ekipo veselil srebrne kolajne.

Na državnem prvenstvu se je Nik med mladinci, starimi do 18 let, na 100-metrski napravi v Planici okitil z bronastim odličjem, Timo Šimnovec je bil deveti, Erik Tomažič pa je pristal na 17. mestu. Skupaj z

Mengeški skakalci Timo Šimnovec, Erik Tomažič, Živa Andrić in Nik Bergant Smerajc (na fotografiji z leve) so znova osvojili naslov ekipnih državnih prvakov med mladinci do 18 let.

Živo Andrić, petouvrščeno med mladinkami, so v tej starostni skupini znova osvojili naslov ekipnih državnih prvakov. Na DP za skakalce do 20 let je bil na isti napravi Nik deseti, Timo 19., Erik pa se je med 55 tekmovalci uvrstil na 25. mesto. Na DP do 16 let na Ljubnem je bil Tomažič peti.

Andrićeva je na prireditvi za medcelinski pokal v Eisenerzu izvela 14. in 16. mesto ter se uvrstila v slovensko ekipo za tekmovanje svetovnega pokala na Ljubnem, kjer je v kvalifikacijah pristala na 50. in 47. mestu.

Na DP do 14 let v Žireh je Patrik Bojc kot četrti obstal tik pod zmagovalnim odrom, Tit Farič pa je bil dvajseti. Na DP do 13 let v Planici je zmagala Vita Maček, Kim Žgavec pa je bila osma, med enako starimi kadeti je Patrik Bojc osvojil bronasto kolajno, Luka Rozman, Val Jarc in Matic Jereb pa so zasedli 19., 23. in 28. mesto. Med leto mlajšimi skakalci je bil Tevž Bojc sedmi, Ivo Jan Čebulj deseti, Rene Rojec pa devetnajsti. Na DP do 11 let v Vizorah je bil najboljši Ivo Jan Čebulj, Aleksej Skubic pa je bil deveti, na ekipni tekmi pa sta sama popeljala SSK Mengeš na sedmo mesto.

Na tekmovanju za slovenski pokal v Žireh je bil med mlajšimi kadeti (do 13 let) Patrik Bojc tretji, Matic Jereb in Val Jarc pa sta drug za drugim doskočila na 21. oziroma 22. mesto, med leto mlajšimi dekleti se je Vita Maček spet zavihtela na vrh, Kim Žgavec pa je bila deseta, med kadeti do 12 let je bil Tevž Bojc četrti, Ivo Jan Čebulj in Rene Rojec pa sta zasedla 13. oziroma 16. mesto. Na ekipnem DP do 13 let je prva zasedba SSK Mengeš (v postavi T. Bojc, Čebulj, Maček in P. Bojc) osvojila srebrno odličje, druga menceška ekipa (Žgavec, Jarc, Jereb in Rojec) pa je bila osma.

Na prireditvi za pokal gorenjske regije v Planici so zmage slavili Patrik Bojc (do 13 let), Vita Maček (do 12 let), Tevž Bojc (do 12 let) in Ivo Jan Čebulj (do 11 let), Rene Rojec (do 12 let) in Aleksej Skubic (do 11 let) sta bila četrta, Val Jarc (do 13 let) in Matic Jereb (do 13 let) pa sta se uvrstila na osmo oziroma 11. mesto.

Besedilo in foto: **Š. M.**

Tončku Premku v spomin

V torek, 21. januarja, se je med člane društva razširila žalostna vest, da je preminil naš dolgoletni član Tonček Premk – Blažev Tonček z Dobenega. Njegovo srce se je ustavilo le šest dni zatem, ko je obhajal 72. rojstni dan.

Kajetan Kovič je zapisal:

*Križemsvet gredo stopinje,
križemsvet gazi po snegu.
Bogve, kdo je šel pred nami,
bogve, kdo za mano gre.*

*Vse poti so večno stare,
vse gredo nasproti smrti.
Vsem je na začetku rojstvo,
vsak korak je večno nov.*

Pokojni Tonček Premk se je rodil 15. 1. 1953 materi Ančki na Žubejevem, v manjšem zaselku v bližini naselja Sela pri Kamniku. Po dokončani osnovni šoli je kot edini otrok ostal doma. Skupaj z materjo sta obdelovala manjšo kmetijo in skrbela za stara starša. Tudi po odsluženem vojaškem roku se je vrnil domov in pomagal pri delu na kmetiji. Sredi sedemdesetih let prejšnjega stoletja je spoznal dekle po imenu Marta. Nedolgo zatem, v letu 1975, je sledila po-

roka in Tonček se je preselil k Premku na Zgornje Dobeno. Družina je zaživela na dokaj majhni kmetiji skupaj z ženino mamo. Že v naslednjem letu je prišel v družino otroški jok, rodil se je prvi sin Blaž. V presledku treh let pa se je pridružil še drugi sin Primož. Tonček je bil vaje del na kmetiji in v gozdu, zato je že dve leti po prihodu na Dobeno registriral obrt za sečnjo in spravilo lesa. Tako si je zagotovil dodaten zaslužek za preživljanje na majhni hribovski kmetiji. Ko sta otroka malo odrastla, je dozorela ideja, da z ženo odpreta kmečki turizem ter tako izletnikom ponudita domačo hrano in pijačo. To sta tudi storila in sredi leta 1988 odprla lokal v domači, takrat že obnovljeni in povečani hiši. Že po petnajstih letih, v letu 2003, pa je bila odprta gostilna – Kmečki turizem Blaž v novi hiši. Seveda sta jima bila tedaj v pomoč že oba sinova. Sčasoma sta si ustvarila lastni družini, Blaž v hiši v bližini domačije, Primož pa v domači hiši. Rod Premkovih se je kar pomnožil, tako da sedaj šteje že 8 vnukov in 2 pravnukinji. Prav najmlajši so bili dedku močno pri srcu in ga bodrili v zadnjem obdobju ter mu dajali moč za okrevanje, ko so ga težile bolezni. Tončkova velika ljubezen je bila tudi harmonika. Pogosto si jo je nadel na rame in zaigral za dušo in goste.

Tonček se je vseskozi ukvarjal tudi s sečnjo in spravilom lesa za lastnike gozdov na Dobenem in drugje, pa tudi za Gozdno gospodarstvo je delal usluge. Ob tem je močno razširil kmetijo in povečal čredo v hlevu. Zadnje čase je krmo zanje pridobil na njivah in travnikih v Loki in Mengšu.

Tonček se je v naše društvo včlanil v letu 1982. To je bilo obdobje, ko se je na Dobenem snovalo in začinjalo graditi vodovodno omrežje. Kar nekaj vaščanov Dobenega je bilo vzporedno z gradnjo, ki je bila zaključena v letu 1987, pripravljenih, da si preko članstva v gasilskem društvu pridobijo osnovno znanje za rokovanje in uporabo najnujnejše gasilske opreme, ki se je namestila v bližini hidrantov. Takrat so nastopili pogoji, da je naše društvo med vaščani Dobenega organiziralo t. i. gasilske trojke. Te so bile podprte z nujno potrebnim orodjem oz. opremo za hitro posredovanje v primeru požara. Tako je pokojni Tonček sprejel vlogo člana ene od trojk na Zgornjem Dobenem. Ker je v bližini njihove domačije hidrant, je bila oprema kar vrsto let v hrambi pri njih v gospodarskem poslopu. Skupaj z drugimi člani trojk se je naučil osnov rokovanja s hidrantom in osnovno opremo. S tem je bila na Dobenem zagotovljena večja varnost glede požarne ogroženosti. Za opremo je vseskozi zgledno skrbel, da je bila dostopna in pripravljena za morebitno uporabo. Kasneje je bila predstavljena v priročno omarico ob hidrantu. V letu 1988 je bil izvoljen v upravni odbor društva in je to funkcijo vestno opravljal do začetka leta 1993.

Že kmalu po vstopu v društvo je s svojim strokovnim znanjem in povezavo z vaščani prispeval les za obnovo miz in klopi ter ga tudi spravil v dolino, na žago.

V kasnejšem obdobju je prevzel v hrambo v objektu kmečkega turizma avtomatski defibrilator, kajti pri njih je bil in še je vedno dostopen ter na varnem in suhem mestu.

Dragi Tonček, zahvaljujemo se ti za vse, kar si storil v dobro društva in tako posredno tudi za Dobeno in Loko pri Mengšu. Ohranili te bomo v lepem spominu. Počivaj v miru! Ob tvoji smrti izrekamo ženi Marti, sinovoma Primožu in Blažu z družinama in ostalemu sorodstvu iskreno sožalje.

Prostovoljno gasilsko društvo
Loka pri Mengšu

Besedilo: **Miro Urbanc** • Foto: **družina Premk**

Marec, luč v vodo

Marec je mesec, s katerim se začnejo toplejši in daljši dnevi. Je mesec, ki je pretežno posvečen nežnejšemu spolu in zaljubljenim. Smo namreč ena od 100 držav na svetu, ki 8. marca praznuje dan žena. Materam smo posvetili 25. marec. Oba dneva sta za nas ženske pomembna – v OO SDS Mengeš vsem želimo vse najboljše in najlepše. Dan, ko se ptički ženijo, ali gregorjevo med nas 12. marca pošilja starodavno sporočilo ljubezni in naznanitev pomladnih dni. Tako kot je barvita naša slovenska pokrajina, tako barviti so (bili) tudi običaji na ta dan, in sicer gregorčki (plovila s svečkami v vodi), kolesovanje (otroci so hodili po hišah in prosili za darove) in svatovski spreved (šolarji so hodili po hišah, v dar so dobili jajca in denar). Pomen naravnih vodnih virov – svetovni dan voda obeležujemo 21. marca.

Vode so nepredvidljive in mogočne. To je marsikdo od nas izkusil na lastni koži v letu 2023. V poslanski skupini SDS so v imenu predlagatelja Jožefa Jelena novembra 2024 vložili predlog zakona, ki bi prinesel praktične rešitve za nas poplavlence. Namen predlaganega zakona je bil, da bi morali poplavlenci posredovati pristojnemu ministru dokazila za določitev sredstev, kadar bi višina prejetih sredstev iz naslova

predplačila za obnovo presegala 20.000 EUR, do višine 20.000 EUR pa bi se štelo kot lastno in nujno delo za odpravljanje posledic naravnih nesreč. Žal je bil predlog zakona 14. januarja 2025 zavržen. Težave iz naslova dokazovanja porabljenih sredstev za obnovo so nastale, ker so bila le-ta predvidena zgolj za obnovo oziroma popravilo ogrinja/zidnega dela objekta, elektro instalacij, hladilnih in ogrevalnih naprav, ne pa tudi pohištva, orodja, avdio in bele tehnike, kar ravno tako predstavlja zelo pomemben življenjski spekter. Ker je bil predlog zakona zavržen, se bo na pobudo poplavlencev iz vse Slovenije sklicala seja na Komisiji za peticije, človekove pravice in enake možnosti, kjer bomo dejanski poplavlenci imeli možnost predstaviti svoja stališča in stiske, ki smo jih doživljali in jih še doživljajo zaradi težav, ki so nas doletele ob in po poplavih, tudi na račun dokazovanja porabe sredstev.

Z veseljem ponovno napovedujemo literarni večer, ki je bil zaradi bolezni odpovedan v mesecu februarju. V goste prihaja Boštjan Marko Turk, in sicer 26. marca, ob 19. uri, v Župnijski dom Mengeš. Boštjan Marko Turk je ugleden profesor francoske književnosti na Univerzi v Ljubljani, v preteklosti pa je predaval na mnogih evropskih univerzah. Je avtor približno 1500 član- kov, napisanih v različnih jezikih, in devetih strokovnih oziroma znanstvenih monografij. Pobljše nam bo predstavil svoje zadnje delo Jetniki svobode. Po končanem uradnem delu bo možnost medsebojnega druženja in druženja z gostom večera. Lepo povabljeni, da se nam pridružite.

Besedilo in foto: **Urška Tavčar za OO SDS Mengeš**

Vabljeni na

**FIT.FLOW
YOGA**

Termin:
nedelja 18:00-19:00

Cena: 32€ mesečno

Lokacija:
Kamniška cesta 34, Mengeš
(slikarska šola Angels Art)

Prijave na spletni strani:
shop.angelsart.si

SERVIS LCD TV APARATOV

SERVISNI PARTNER

SHARP

Hisense

VESTEL

AVS AUDIO
VIDEO
SERVIS

SERVISNI PARTNER ZA SLOVENIJO

Telefon: 01 729 13 03
Telefon: 01 729 13 04
E-pošta: avs.menges@siol.net
Internet: www.sharp-servis.si
Hribarjeva ulica 38, 1234 MENGEŠ
Delovni čas: od 9.-12. in od 15.-18. ure

Vabilo na stroško likovno delavnico

Obarvaj svoj dan

Osnovnošolci, vabimo vas na brezplačno likovno delavnico v organizaciji Likovnega društva Mengeš.

🕒 sreda, 26. 3. 2025 17h-19:30h

📍 prostori Likovnega društva Mengeš
(nad društvom AIA), Slovenska cesta 32, Mengeš

📞 Prijave in dodatne informacije:
040 755 421 (Karmen), 041 414 674 (Nejka)

Hvala ti, mama, za rojstvo – življenje.
Hvala za čas, ljubezen, skrb.
Hvala za bisere, vtkane v trpljenje.
Mama, naj ti večna lučka gori.

ZAHVALA

V 93. letu je za vedno zaspala

MARIJA GRČAR

iz Topol.

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za darovano cvetje, sveče in svete maše ter iskrene objeme in izrečena sožalja. Gospodu župniku Marku Koširju za lepo opravljen pogrebni obred, pogrebni službi Vrbančič kot tudi praporščakom in patronažni sestri ge. Mirjam Svetlin.

Hvala vsem, ki ste jo imeli radi in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni.

Kadar bom vandral zadnjič v življenju,
ko bom za vedno tiho zaspal,
pojte o tratah in o livadah,
ki sem jih ljubil vedno srčno.
Z vincem in šopkom in vašim petjem
lažje bom nosil črno zemljo.

V SPOMIN

V 65. letu se je nepričakovano poslovil

CVETO KRIŽMAN

(1. 9. 1960 – 12. 2. 2025) iz Mengša.

Hvala vsem za dobre misli in dejanja,
za izrečena sožalja in pomoč.

Mama Marta, brat Dare in Barbina,
nečakinja Doris Natalija, nečak Denis
Aleksander z družino.

Kogar imamo radi, ne umre,
le daleč, daleč je ...

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 83. letu sklenila
moja mami, babica, prababica, tašča,
sestra, teta

MARIJA PERNE.

Iskrena hvala vsem prijateljem, sosedom,
znancem, osebju Doma počitka Mengeš,
gospodu župniku za lepo opravljen obred,
sodelavcem Tuša Mengeš, pogrebni
službi Vrbančič s pevci in vsem, ki ste jo
pospremili na njeni zadnji poti.

Mami, vedno boš v naših srcih.

Hči Frančiška z družino.

Pomlad bo na tvoj vrt prišla
in čakala, da prideš ti,
in sedla bo na rožna tla
in jokala, ker te ni.
(Simon Gregorčič)

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 84. letu
sklenil naš dragi mož in oče

FRANČ MARTINČIČ.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom,
sosedom, prijateljem, znancem in Društvu
upokojencev za izrečena sožalja, darovane
sveče in maše.

Hvala g. župniku Marku Koširju za
opravljen poslovilni obred, zdravstvenemu
osebju, pogrebni zavodu Vrbančič
s pevci in trobentaču.

Hvala vsem, ki ste ga pospremili
na njegovi zadnji poti.

Žalujoči vsi njegovi.

Pomlad bo na tvoj vrt prišla
in čakala,
da prideš ti, in sedla bo
na rožna tla
in jokala ker te ni.

V SPOMIN

DURSUMA VELIČ

Ostala nam bo
v lepem spominu.

Občinska uprava Občine Mengeš

DEL IMENA ZNAMENI- TEGA VOGALA V MARIBORU, OSLOVSKI VOGAL (... EK)	ŽENA IRSKEGA JUNAKA CUCHO- AINNA	LJUBLJANSKI ŽUPAN	PLAČILNA SPOSOBNOST		IDENTIFI- KACIJSKA ŠTEVILKA IZDELKA (ČRT. KODA)	ČRKL, KI ZAZNAMU- JETA EN GLAS	NA ZEMLJE- VIDU ČRTE, KI VEŽEJO KRAJE Z EN. ZR. PRITISK.	ZNAMENJE V OBLIKI STEBRA					
NEKDANJI KENJSKI PRESEON. (DANIEL ARAP)				GRŠKI MITOLOŠKI KRALJA, SIN KRALJA LAJA, OJDIP									
NEKDANJI ESTONSKI DESETERO- BOJEC, OLIM. PRV.				NORVEŠKI KRAJ IVO SVETINA									
PRETEP, PREPIR					ČRNOBEL VELIKA DVORANA			GRŠKA ČRKA, TAU					
	NIKELJ ZNAMKA KOZMETIČ- NIH PRE- PARATOV			GRŠ. DIDAK. PESNIK OLIVER DRAGOJEVIČ									
TRADICIO- NALNA GORENJSKA JED									JEZERO V KANADSKI PROVINCI ONTARIO	VISOKO- TRAVNATA STĖPA, LLANOS	JANEZ ČUČEK	AMERIŠKI ARHITEKT FINSKEGA RODU (1910-1961)	AVTOR ŠTEFAN MARKOVIČ
OLJE IZ JEDRC MANDLJA, SUROVINA ZA MAZILA													BAKTERIJA V OBLIKI KROGLICE
ČEŠKA PRITRDILN.				ANDREJ ERŽEN EST. SKLAD. (EVALD)		KDOR BARANTA, BARANTAČ	MAJHEN OTROK VRSTA DVGALA						
REKA V RUSIJ, PRITOK ONEGE					NASLOVNA JUNAKINJA ZGODO- VINSKE POVESTI JAKOBA SKETA	BELOPOLTA ŽENSKA PEKOČINA V ŽELODCU					GRŠKA ČRKA JOŽE POTREBUJEŠ		
TELEVIZIJSKA NOVINAR- KA ROŠ - ŠIRCA					IVAN HRIBAR				MOČNATI CMOK, PRIMORSKI SVALJEK				
VRV (STARINSKI IZRAZ)													
OTO VRHOVNİK			POMLAD (ZASTAR.) RAHEL GIB						RIM, BOGIN. PLODNOSTI FRAN ALBREHT				DOMAČE IME ZA GORO PRISOJNIK
ŠTEM- PILJKA				EST. VIOLIN. (RUTH) BOG STVAR. V KAMERUN.				FRANCI SAVENC INDIJSKI PESNIK			ANTON PEETJE ZEL. PREVL. NA KOVINAH		
SRBSKI REŽISER (JOVAN)					SOIMENJAK (ŠTAJERSKO) LIT. ZGODOV. (ALFONZ)					FANT IN DEKLE KRAJ Z ALKO V DALMACIJI			
	FRANČOSKA ZNAMKA ŠPORTNIH AVTOMOBILOV GRČIJA (ORIGIN.)	RUSKI AVTO							INDIJ. ZENS. OBLAČILO SNOV, MATERIJA				
AMERIŠKI POP PEVEC (STEVE)						VNETJE AORTE VZKLİK NA BIKOBORBI							
KRALJ V TEBAH, OJDIPOV OČE				S PREM. RAZ. RAVNINA KENAN EVREN									
V ODNAVI POTOPLJEN ROMUNSKI OTOK								GLADKA LANENA TKANINA					
SADIKA								ARGON			ČETRTI RIMSKI KRALJ		

Pomoč: BUGATTI, EERO SAARINEN, ELLIS, EMER, IKSA, LAJNEN, NUI

Nagrajenec, ki je pravilno rešil križanko v glasilu Mengšan in bil izžreban (februar 2025, št. 2), je **Borut Anžič iz Mengša** in prejme nagrado: vulkanizerske in druge storitve v višini 40 evrov, ki jih podarja Avtoservis Gregorc.

Dobitnik nagrado prevzame na Občini Mengeš, Slovenska c. 30, Mengeš, s predhodno telefonsko najavo: 01/724 71 06.

Rešitev križanke je bila: kultura.

Nagrada križanke tokratnega glasila Mengšan (marec 2025, št. 3) je: frizerske storitve v višini 40 evrov, ki jih podarja frizerski salon Studio9 iz Mengša.

Pravilno geslo križanke lahko pošljete do **31. marca 2025** na naslov: Občina Mengeš, Slovenska cesta 30, 1234 Mengeš, s pripisom Nagradna križanka Mengšana. Izžrebani dobitnik/dobitnica nagrade bo objavljen/a v aprilski številki glasila.

